

Moskova muharebesi şiddetlendi

Almanlar Klin bölgesinde Moskova şosesine çıktılar

Rusların da Rostof cephesinde mukabil hücumu geçtikleri bildiriliyor

Berlin 25 (A.A.) — Alman ordularının başkumandanlığının tebliği: Doğu cephesinin orta kesiminde taarruz feyizli olmakta devam ediyor

Moskova 25 (A.A.) — Tass ajansı, Almanların bugün öğleden sonra Klin bölgesinde Moskova şosesine çıkmağa muvaffak olduklarını bildirmişti.

Moskova 25 (A.A.) — İzvestia gazetesinin muhabiri Sovyet kitalarının Rostof'un şimalindeki cephesinin bazı kesimlerinde 96 kilometreden fazla ilerlediklerini bildirmektedir.

Sovyet mukabil hücumu Moskova 25 (A.A.) — Gazetelerde resmi addedilen haberlere göre, Kızıldere Rostof cephesinde mukabil taarruza geçmiştir.

Moskova 25 (A.A.) — Kızıldere gazetesi muhabiri, Hesevof'un komandasındaki Sovyet kitalarının, Tikvin'in cephe doğusundaki uca kadar kendilerine bir yol açtıklarını haber veriyor. Burası Almanların Leningrad'ın şarkında uğradıkları son noktada mühim bir demiryolu merkezidir. Şimdi sokak muharebeleri yapılmaktadır. Bu muvaffakiyet, bir Alman taburunun mukabil taarruzu kırıldıktan sonra elde edilmiştir. Civarındaki Sovyet birlikleri bu muvaffakiyetten istifade ederek Tikvin demiryolu istisak noktasına vaktlemaktadırlar ve Sovyet topucusu Alman siperlerini ve şehirlereki düşman topcu mevzilerini bombardıman etmektedir. Almanlar, Tikvin'i çok büyük ehemmiyeti haiz olmasından dolayı elde tutmak üzere, alelacele yeni kitalar göndermeğe teşebbüs ediyorlarsa da, setir birlikleri tardedildiğinden, vol, bu Alman takviye kitalarına kanalı bulunmaktadır.

Moskova 25 (A.A.) — Sovyet kitaları Tikvinin cenubi garbi kısmına kadar kendilerine bir yol açmağa muvaffak olmuşlardır. «Kızıldere» gazetesi şiddetli sokak muharebeleri cereyan etmekte olduğunu bildirmektedir.

Dünkü pazartesi günü Rus kitaları Tikvin'i Alman kitalarının gerilerine bağlayan yegâne völdan Almanları kovmağa muvaffak olmuşlardır.

Bir Alman hava generali öldü Londra 25 (A.A.) — Alman radyosu, Alman hava generallerinden Wilberd'in bindiği tayyarenin yere düşmesi neticesinde öldüğünü bildirmiştir.

(Devamı sahife 7, sütun 2 de)

Dikkatler:

Her katil maznunu kaatil değildir

«Enüz vakalanmış üç maznun. Adalet hükümünü vermemiştir; fakat kelepeçeli memurlerinin altına «katil falanca» diye yazabiliyoruz. Halbuki içlerinden birinin bigünahlığı daha şimdiden anlaşıldığı için tahliyesi voluna gidilmiş bile.

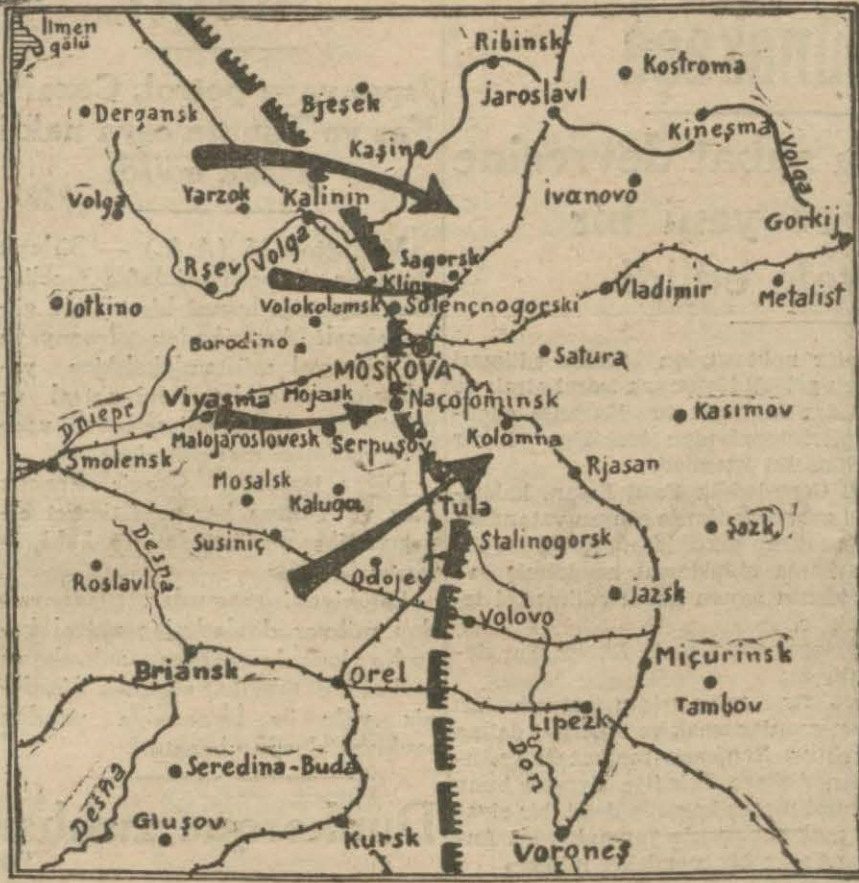
Bazı memleketlerde mevkufa mücrim dememeği kanun emrediyor. Bize de rikkat ve manîmiz şavaklık etse.

Her maznun, kaatil diye, kelepeçeli memurlerle teşhir edilemez.

Sokakta ve tramvayda

Yazan: Halide Edib

Besinci sahifemizde

Moskova etrafında muharebenin cereyan ettiği yerleri ve taarruz istikametlerini gösterir harita

Millî korunma kanununa eklenecek şiddetli hükümler

İstenilen derece ve evsafda istihsalde bulunmayan un fabrikaları ve değirmenlerle bilûmum sanayi ve maadin müesseselerine hükümetçe el konacak

Muhtekirler için hususî mahkemeler kurulacak ve kanunun tatbikinde kusuru görülen memur derhal işinden çıkarılacaktır

Ankara 25 (Telefonla) — Millî korunma kanununda yapılacak tadilat müzakere etmekte olan grup encümeni bugün toplanmıştır. Evvâle Vekiller heyetinde görüşülerek Meclise sevk edilmiş olan Millî korunma kanununda yapılacak tadilat için hazırlanan ve grup encümeninde görüşülmekte olan bu lâ-yihanın ana hatlarını bildiriyorum:

Lâ-yihadaki maddelere göre, bütün daire ve müesseseler Millî korunma kanununun karar ve tebliğlerinin derhal tatbik ve icra etmekte mükelleflerdir. Bu kanunun tatbikinde kusuru görülen memurlar veya ücretli mansup ve müteahap memur ve sairinin memuriyetine Başvekil derhal nihayet verebilecek veya başka türlü tecziye edecektir.

Hükümet bilûmum un fabrikaları ve değirmenlerine ve tebliği ettiği tedbirleri tatbik etmeyen ve istenilen derece ve evsafda istihsalde bulunmamakta olan un fabrikaları ve değirmenleri gösteren sanayi ve maadin müesseselerine el koyarak kendisi işletilecektir. Hükümet iş saatlerinin asgari hadlerini bilûmum müessese ve ticarethanelere şamil olarak ve yapılan ticarete göre ayrı ayrı tesbite salâhiyetta olacaktır. İş yerleri, asgari iş saatleri zarfında açık bulunmak mecburiyetinde kalacaklar ve hükümet icabında lüzum gördüğü maddelerin istihlakini, satış ve imalatını menedebilecekleri gibi bunların istihlak, satış ve imalat şekil ve miktarını da tayin veya tahdid edebilecektir.

Hükümet ithal ve ihraç maddelerine icabında prim verecek ve tayin edeceği maddeleri prime tabi tutacaktır.

Kiracılar mukavele müddetinin bitimundan on beş gün evvel tahriren oturdıkları gayri menkulü tahliye edeceklerini bildirmelerse gayri menkulün mukavelesi bir sene daha temdid edilmiş addolunacaktır. (Devamı sahife 2 sütun 6 da)

maadin müesseselerine el koyarak kendisi işletilecektir. Hükümet iş saatlerinin asgari hadlerini bilûmum müessese ve ticarethanelere şamil olarak ve yapılan ticarete göre ayrı ayrı tesbite salâhiyetta olacaktır. İş yerleri, asgari iş saatleri zarfında açık bulunmak mecburiyetinde kalacaklar ve hükümet icabında lüzum gördüğü maddelerin istihlakini, satış ve imalatını menedebilecekleri gibi bunların istihlak, satış ve imalat şekil ve miktarını da tayin veya tahdid edebilecektir.

Hükümet ithal ve ihraç maddelerine icabında prim verecek ve tayin edeceği maddeleri prime tabi tutacaktır.

Kiracılar mukavele müddetinin bitimundan on beş gün evvel tahriren oturdıkları gayri menkulü tahliye edeceklerini bildirmelerse gayri menkulün mukavelesi bir sene daha temdid edilmiş addolunacaktır. (Devamı sahife 2 sütun 6 da)

(Devamı sahife 2 sütun 2 de)

Libya'da harbin ikinci safhası başladı

İngilizler Gialo vahasında Ageyla kasabasını zaptettiler

İtalyan radyosu Gambutan İngilizler tarafından zaptını yalanladı

Londra 25 (A.A.) — Salâhiyetli mahfillerde bildirildiğine göre Libya meydan muharebesi şiddetle devam etmektedir. Fakat muharebenin ikinci safhası henüz bitmemiştir. Her istikamette şiddetli muharebeler ve çok karışık bir meydan muharebesi cereyan etmektedir. Alman esirlerin miktarına gelince şu husus belirtilmektedir ki cereyan eden meydan muharebesi mahiyeti bakımından fazla miktarda esir alınmasını icap ettiren bir meydan muharebesi değildir. Başlıca muharebe zırlı teşküller arasında olmaktadır. (Devamı sahife 7 sütun 1 de)

Edirnenin kurtuluşu

Dün Edirne'de büyük merasimle kutlandı

Geçen seneki kurtuluş bayramında Selimiye camii'nin minareleri arasına çekilen büyük bayrak

Edirne 25 (Akşam) — Edirnenin kurtuluşunun 19 uncu yıldönümü bugün büyük sevinçle kutlanmıştır. Şehir baştan başa donanmıştır. Merasimde vali, mebuslar, umum müfettiş vekili, Parti müfettişi, komutanlar ve binlerce halk bulunmuştur. (Devamı sahife 2 sütun 2 de)

Hava üstünlüğü İngilizlerin elinde

Londra 26 (A.A.) — Mihver kumandanlığı, Girit, Yunanistan ve İtalyan hava kuvvetleri getirtmesinden başka Libya'da İngilizlerin hava üstünlüğünü bozmağa muvaffak olamamıştır. İngiliz tayyareleri Libya'da daimi surette faaliyette bulunmakta, düşmanın tank ve kamyon kollarını münakalâtına ağır hücumlar yapmaktadır. İngiliz Orta Şark hava kuvvetleri umumî karargâhının tebliğine göre İngiliz tayyareleri düşman tank tecemmü noktalarına hücumlarda bulunmuş, bilhassa Eladem'in şarkında bir düşman koluna yapılan taarruz çok muvaffakiyetli olmuştur.

Pazar gecesi Berka ve Benina tayyare meydanlarına ağır akınlar yapılmıştır. Berkada bombalar düşman tayyareleri arasına düşmüş ve binlardan alevler yükselmiştir. Beninada bir hangarda büyük bir yangın çıkarılmıştır. Düşmanın havada tesirsizliği, bütün bu harekâta hiç bir tayyare kaybetmemekle beraber sabittir.

Roma radyosu tekzip ediyor

Vichy 26 (A.A.) — Ofiden: Roma radyosu dün gece şu beyanatta bulunmuştur: Bardiya İtalyanların elindedir. Ganbut hiç bir zaman İngilizler tarafından işgal edilmemiştir. Mihver kuvvetlerinin muhtelif gruplara dağıtıldığı doğru değildir. İngilizler, Tobruk garnizonunu kurtaramamışlardır. Yalnız İngiliz kuvvetleri Cialo vahasında ilerlemişlerdir.

Rooseveltin Orta Şark hususî mümessili

Londra 26 (A.A.) — (B.B.C.) B. Roosevelt sabık Paris sefiri B. Bullittin Orta Şark hususî mümessiliğine tayin edildiği söylenmiş. B. Bullittin Libya, Mısır, Filistin ve belki de Orta Şark memleketlerini ziyaret edeceğini ilâve etmiştir.

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Londra'ya göre Sidi Rezek'te Alman hücumu akim kaldı

Almanlar, Yeni Zelandalıyı durdurmak için şarka kuvvet gönderiyorlar

Londra 26 (A.A.) — (B.B.C.) Kahireden gelen son haberlere göre Libya'da tanklar arasında muharebe şiddetini kaybederken iki muhasım tarafın piyadeleri mühim bir rol oynamaktadır. Sidi Rezekte tanklara karşı koyma topları silâhlendirilmiş olan cenubi Afrika kuvvetleri, Almanların şiddetli bir taarruzu püskürtmüştür. Kahiredeki askerî mahfillerin zamanına göre bu Alman kuvveti ricat için garbe doğru kendisine bir yol açmağa çalışmış ise de muvaffak olamamıştır.

Tobruk İngiliz garnizonu, daha cenuptaki İngiliz kuvvetleriyle birleşmeğe muvaffak olamamış ise de yavaş yavaş ileri yürüyüşüne devam etmektedir. Almanlar Kapuzzo ve Ganbutun ilerleyen Yeni Zelanda kuvvetlerini durdurmak için alelacele şark istikametine kuvvet gönderiyorlar.

Levazım bakımından Libya'da harp eden İngiliz ordusu iyi bir durumdadır. Mihver kuvvetlerinin iyi bir durumda bulunduğu zannedilmemektedir.

Berline göre İngiliz taarruzu sayılabilir

Vichy 26 (A.A.) — Ofiden: Berlin askerî mahfillerinde beyan edildiğine göre Mihver kuvvetlerinin mukabil taarruzu, Libya'da büyük İngiliz taarruzu durdurulmuş sayılabilir.

İki mihver levazım gemisi batırıldı

Londra 26 (A.A.) — (B.B.C.) İngiliz amirallığının resmi tebliğine göre İngiliz harp gemileri, Orta Akdenizde Libya'ya gitmekte olan iki mihver levazım gemisini batırmışlardır. Gemilerin refakat eden iki İtalyan muhribi kaçmağa muvaffak olmuştur.

Hava üstünlüğü İngilizlerin elinde

Londra 26 (A.A.) — Mihver kumandanlığı, Girit, Yunanistan ve İtalyan hava kuvvetleri getirtmesinden başka Libya'da İngilizlerin hava üstünlüğünü bozmağa muvaffak olamamıştır. İngiliz tayyareleri Libya'da daimi surette faaliyette bulunmakta, düşmanın tank ve kamyon kollarını münakalâtına ağır hücumlar yapmaktadır. İngiliz Orta Şark hava kuvvetleri umumî karargâhının tebliğine göre İngiliz tayyareleri düşman tank tecemmü noktalarına hücumlarda bulunmuş, bilhassa Eladem'in şarkında bir düşman koluna yapılan taarruz çok muvaffakiyetli olmuştur.

Roma radyosu tekzip ediyor

Vichy 26 (A.A.) — Ofiden: Roma radyosu dün gece şu beyanatta bulunmuştur: Bardiya İtalyanların elindedir. Ganbut hiç bir zaman İngilizler tarafından işgal edilmemiştir. Mihver kuvvetlerinin muhtelif gruplara dağıtıldığı doğru değildir. İngilizler, Tobruk garnizonunu kurtaramamışlardır. Yalnız İngiliz kuvvetleri Cialo vahasında ilerlemişlerdir.

Rooseveltin Orta Şark hususî mümessili

Londra 26 (A.A.) — (B.B.C.) B. Roosevelt sabık Paris sefiri B. Bullittin Orta Şark hususî mümessiliğine tayin edildiği söylenmiş. B. Bullittin Libya, Mısır, Filistin ve belki de Orta Şark memleketlerini ziyaret edeceğini ilâve etmiştir.

Rus cephesinde Moskova'ya taarruz katî safhada!

Almanlar cenptâ Stalingorsk'ta, şimalde Gora'ya kadar ilerlediler

Londra 26 (A.A.) — (B.B.C.) Bütün Moskova cephesi kesimlerinde muharebeler şiddetle devam etmektedir. Dün geceki resmi Rus tebliği, yeni bir yerden bahsetmektedir. Bu yer, Stalingorsk şehridir. Stalingorsk Tula'nın 45 kilometre cenubşarkında, ve Moskovadan 200 kilometre uzaktadır. Moskovadan başlayan üç ana demiryolu vardır. Bu ana demiryollarından biri merkezde Tula'dan, daha şarkta Stalingorsk'tan, üçüncü de Serpuçhof civarından geçmektedir. Anlaşılan Almanlar, Tula'nın istihlaklarını aşarak Stalingorsk'a varmışlardır. Almanların ilerledikleri ikinci bir nokta da Moskovanın 70 kilometre şimalgarbisinde kâin Goradır. Almanların hedefi görünüşe göre Moskova'yı cenuptan çevirmektedir.

Volokolamsk'ta ve Don'da Rostofun garbinde muharebeler çok şiddetli olmuştur. Rostofun garbinde Timoçenkunun yapmakta bulunduğu büyük mukabil taarruzun hedefi, Rostofta bulunan mihver kuvvetlerini teccit etmektir.

Moskova radyosuna göre Moskova civarında muharebe katî safhaya girmiştir. Moskova radyosu diyor ki: «Paşistler, mevcut tank tümenlerinin yarısını harbe sürmüşlerdir. Fakat düşmanın hamlesi kuvvetinden kaybederken kitalarımızın kuvveti ve azımları artmaktadır. Kuvveti manevirliği sarsılmış olan düşman, kıslamak hirsile Moskova'ya saldırılmaktadır.

Cenup cephesinde Almanların sağ cenahına karşı Rus kuvvetlerinin ilerleyişi devam ediyor. Şimalde Ruslar, Maloviçeranın garbinde altı kilometre ilerlemişlerdir.»

Ruslara göre iki tarafın zayıyatı

Londra 26 (A.A.) — (B.B.C.) Moskova radyosuna göre bugüne kadar Almanlar ölü, yaralı ve esir olarak 6 milyon zayıyat vermişler, 15,000 tank, 13,000 tayyare, 19,000 top kaybetmişlerdir. Rusların zayıyatı 2,120,000 kişiden, 6,400 tayyareden ve 13,000 toptan ibarettir. Sovyet sözcüsü Lofozski, beyanatta bulunarak demiştir ki: — Sizi temin ederim ki, nazilerin Moskova'ya karşı şimdiki taarruzları da evvelkiler gibi muvaffakiyetsizliğe uğrayacaktır.

Moskova ölümleri, Almanlar, geçen harpte Verdun ölümlerindeki zayıflarından daha ağır zayıya uğrayacaklardır. Malûmdur ki, Almanlar Verdun muharebelerinde 300,000 zayıyat vermişlerdir.

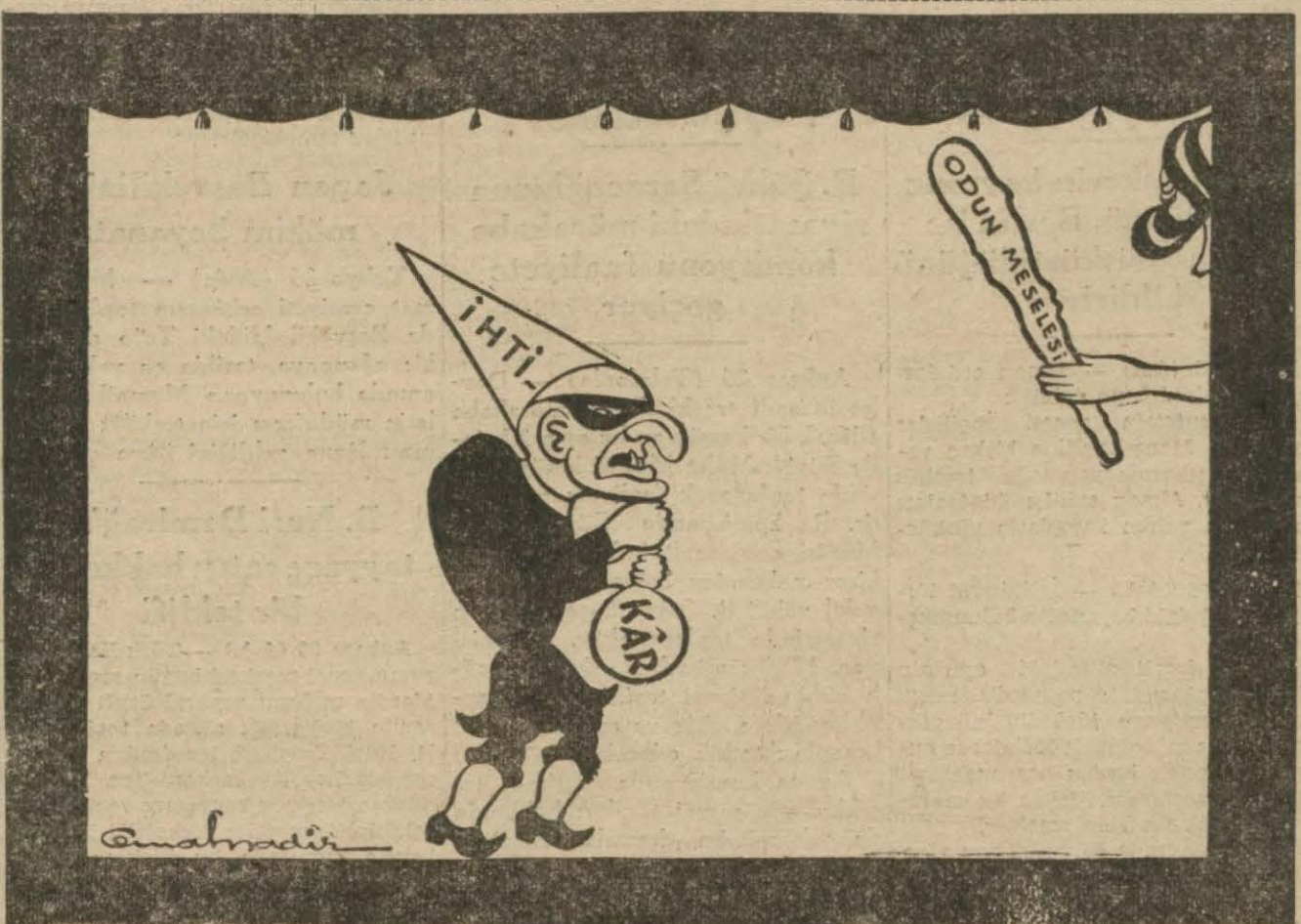
Moskova civarında vaziyet vahim

Vichy 26 (A.A.) — (B.B.C.) Rus cephesinden gelen son haberlere göre Şark cephesinde harekât iki noktada temerküz etmektedir. Biri Moskova çevresidir. Bu çevrede Ruslar ricat halindedir. Diğer ise cenuptadır. Mareşal Timoçenko Rostofun garbinde mukabil taarruzuna devam etmekte, mihver kuvvetleri de kısıp şeklinde Kafkasaya şarkmağa çalışmaktadır. Ruslar, Moskova çevresinde vaziyetin vehametini saklamıyorlar. Tass ajansı, Almanların Klinde yeni ilerlemeler yaptıklarını, son iki gün zarfında Almanların Moskova şosesine çıkmağa muvaffak olduklarını muharebelerin geceli gündüzlü devam ettiğini, Rus askerlerinin düşmanın büyük üstünlüğüne şiddetle mukavemet ettiklerini beyan ediyor.

Kızıl Yıldız gazetesi Tula'da Rusların pek vahim bir durumda olduğunu kaydediyor.

Rus tebliği

Moskova 26 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliği: 25 Sontegrin günü kuvvetlerimiz, bütün cepelerde düşmanla çarpışmışlardır. Volokolamsk, Stalingorsk ve Don üzerinde Rostof istikametindeki muharebeler bilhassa şiddetli olmuştur. 24 Sontegrinde hava savaşlarında beş Alman tayyaresi düşürülmüştür. Ayrıca Moskova civarında üç düşman tayyaresi düşürülmüştür. Biz iki tayyare kaybettik.

İhtikâr — Bana bir eğlence yarlı. Odun meselesi — Patlama geliyorum!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

Alman tebliği

Berlin 25 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:
İngiliz sahilleri açıklarında Alman hücum botları kuvvetli himayeye taarruz ederek İngiliz destroyerlerine yaptıkları şiddetli muharebeler esnasında topyekün 16.500 tonlütuluk fevkalâde yüklü dört ticaret gemisini batırmışlardır. Bu batan gemiler arasında 1500 tonlütuluk bir petrol gemisi vardır. Bütün hücum botlarımız üzerine dönmüşlerdir.
Savah tayaraları dün gece İngilizler sahil açıklarında kâfilede geldikçe çok büyük iki ticaret gemisini bombalarla hasara uğratmışlardır.
Manş desizinde, Alman hava kuvvetleri, bir İngiliz hücum botunu batırmışlardır.
İngiliz hava kuvvetleri, zayıf teşküller halinde Alman kıyısında ve batıda işgal altındaki memleketlere akın yapmağa teşebbüs etmiştir. Üç düşman tavaresi düşürülmüştür.

İtalyan tebliği

Roma 25 (A.A.) — İtalyan orduları umumî kararına tebliği:
Mihver kuvvetleri dün de bütün gün Sirenaik muharebe meydanında büyük bir şiddetle harbetmişlerdir.
Biregöbi çevresinde «Arlete» tümenine Alman zırhlı tümeni 23 sontesrinde başlanan bir çevirme manevrasının neticesinde 22 nc İngiliz zırhlı lıvanını imha etmişlerdir. Muharebe dışı bırakılan İngiliz tanklarla dolmuş muharebe meydanının temizlenmesine devam edilmektedir.
Tobruk cephesinde düşman tankların, topçunun ve hava kuvvetlerinin yardımıyla bir çıkış hareketi yapmışsa da kütularımız tarafından püskürtülmüştür. Durumda değişiklik yoktur. 12 düşman tankı tahrip edilmiş ve üç tayyare düşürülmüştür.
Sollum cephesinde düşmanın doğudaki gücünü yeni tümenlerle girdiği hücumları Alman ve İtalyan kütularının azimli mukavemetine çarpmıştır. Savunma tümeninin mükemmel hareketini belirtmek gerekir. Bu tümen şiddetli bir surette dövülmüş ve başhava mevzilerini müdafaaaya muvaffak olmuştur.
Meydan muharebesi sürdüğü müddetce müttetik hava kuvvetleri durmadan keşif ve bombardıman faaliyetlerinde bulunmuşlar ve düşmanı mitralyöz ateşine tutmuşlardır. Tobruk tesisleri ve limanı birkaç defa bombalanmıştır.
Hava muharebelerinde hava ordumuz alevler içinde 8 düşman tayyaresi düşürmüştür. Ve yerde altı tayyare yakmıştır.
Dün cereyan eden inatlı muharebelerde düşman insanca ağır zayıflar vermiş tank ve malzeme de ağır kayıplara uğramıştır. Bizim kayıplarımız da hissedilir bir derecededir.
Sirenaik'in cenubunda Gialo vahasındaki küçük garnizon düşman basıncına inatla mukavemet etmiştir. Hava ordumuz vahaya doğru ilerlemekte olan İngiliz motorlularına şiddetle yeniden hücum etmiştir. Birçok düşman kamyonlarına isabetler olmuş ve kamyonlar yakılmıştır.
İngiliz tayyareleri Trablusgarp üzerine akınlar yapmışlardır.

Kurşuna karşı zırh

İngiliz ordusunda yeni bir tecrübe yapılıyor

Londra 25 (A.A.) — İngiliz ordusunda mermilere karşı bir göğüs zırhı tipi tecrübe edilmektedir. Bu tecrübeler bütün harp teçhizatlarıyla nehilleri yüzerek geçen ve bütün manevraları iki defa yapan askerler üzerinde tecrübe edilmektedir. Üç parçadan ibaret olan bu zırh son derecede hafif olup ağırlığı bir kilogramdır. Bu zırhı kullanmış olan bir çok askerler bir gün talimden sonra zırhın ağırlığını hissetmediklerini söylemişlerdir. Şimdiki tecrübelerden maksat bu zırhın askerlerin hareketini ağırlaştırıp ağırlaştırılmadığını ve mukavemetlerini azaltıp azaltmadığını tesbit etmektir.

Hariciyede nakil ve tayinler

Ankara 25 (Telefonla) — Basra başkonsolosu İsmail Hakkı, Cidde maslahatgözü Sadullah, Tahran başkâtabî İhami dereceleri merkeze nakledilmişlerdir.
Tahran büyük elçiliği müstearlığına merkeze Zeki Hamdi, Basra konsolosluğuna merkeze Cemil Vafi, Bağdad elçiliği üçüncü kâtipliğine merkeze Hayreddin İsmirli nakil ve tayin edilmişlerdir.

Antikomintern paktı beş sene uzatıldı

Merasim esnasında yeniden 7 devlet bu pakta girdi

Berlin 25 (A.A.) — Komünist enternasyonalile faaliyetle mücadele etmek için Almanya, İtalya, Japonya, Aracistan, Mançuko ve İspanya arasında aktedilen Antikomintern paktının beş sene müddetle uzatılması hakkındaki protokol bugün Berlinde merasimle imza edilmiştir. Bu merasim esnasında Bulgaristan, Danimarka, Finlandiya, Hırvatistan, Romanya ve Slovakya murahhasları, bu devletlerin paktı kabul ettiklerine dair olan protokol imza etmişlerdir. Nankin hükümetinin Hariciye Nazırı Nankin Çin hükümetinin paktı girdiğine dair bir telgraf göndermiştir.
Protokolün birinci maddesi 25 sontesrin 1941 tarihinden itibaren paktın beş sene uzatıldığına dairdir. İkinci maddeye göre, yapılan davet üzerine bu pakta girmeye karar veren devletler iltihak taleplerini yazılı olarak Alman hükümetine bildireceklerdir. Bu hükümet talebameyi alınca bu haberi pakta dahil diğer devletlere bildirecektir. Pakta girmeye, talebameyin Alman hükümetine tevdi edildiği günden itibaren meri olacaktır.

İngiliz futbolcular

İngiliz hakem ve kaptanı intibalarını anlatılar

Ankara 25 (Telefonla) — Türk takımları ile karşılaşmak üzere Ankara'ya gelen İngiliz futbol takımı bu sabah saat 10.30 da antrenömanlarına başlamıştır. Spor sahasında İngiliz hakemi Borry ve takımın kaptanı Payiyor'a intibalarını sordum. İkisi de maçın sıkı olacağını söylediler. Takımın antrenömanında bilhassa sunlara şahit oldum. İngilizler çok sıkı şüt çekiyorlar. Mükemmel paslaşıyorlar. Kafa oynuyor çok iyidir. Hatta bugün beş altı kişi halka yaptı ve ortalarına bir kişi girdi. Bunlar mütemadiyen beş dakika topu yere düşürmeden haf oyunu idmanını başadılar.
Ankara maçları hakkında fikrini sorduğum yüksek hakem komitesi başasından ve tanınmış sporculardan B. Sadi'ye göre İngiliz futbolu sisteminin en karakteristik tarafı netice almak sistemine dayanan bir tabiiye kullanmaktır. Onun için İngiliz futbolunda merkezi Avrupa sisteminde görülün kısa pas ve topu fazla ayakta tutmak gibi vakit kaybetmeden sebepler yoktur. Eğer karşılaştıkça takımlar buna karşı koyacak bir sistem tatbik ederse netice hakkında ümitsizliğe düşmek için prensip yoktur.
İngilizler ilk maçlarını önümüzdeki cumartesi günü Ankara muhtelisi ile yapacaklar, pazar günü Harp okulu takımıyla karşılaşacaklardır. Evvelce de yazıldığı gibi 6 birinci kânun pazar günü de Galatasaray takımı İngilizlerle birer maç yapacaklardır.

Adliye mensupları hakkında mühim bir tamim

Ankara 25 (Telefonla) — Adliye Vekili B. Hasan Menemencioğlu, Cumhuriyet müddetumumulliklerine, hüküm ve müddetumumilleri mahkeme başkâtipleri hakkında mühim bir tamim göndermiştir.
Nakil, tahvil, izin ve satış her hangi bir sebeple bulunduğu vazifeden dâimi veya muvakkat bir şekilde ayrılan hakim ve müddetumumilleri başkâtiplerin bu ayrılırları derhal ve telgraf Vekâlete bildirilmesi evvelce müteaddit defalar tamim edildiği halde, bu usule riayet edilmediği görülmüştür.
Adliye Vekili bu seferki tamiminde bu usule uyulmasını ehemiyetle bildirmektedir.

Parti grupunun dünkü toplantısı

Ankara 25 (A.A.) — C. H. P. Meclis grupu umumî heyeti bugün «25/11/1941» saat 15 te reis vekili Trabzon mebusu Hasan Saka'nın reisliğinde toplandı.
Celsenin açılışını müteakip geçen toplantıya ait zabit hülâsası okunarak kabul edildi ve ruzname mezarake edilecek bir madde olmadıktan itimada son verildi.

Umumî Mecliste

Kaloriferli apartımanlar hakkında münakaşa

Bu husustaki mazbata şubat devresine yetiştirilmek üzere yeni bir encümene havale edildi

İstanbul Umumî meclisi dün saat on beş çeyrek geçe birinci reis vekili B. Faruk Derelmin riyaseti altında toplanmıştır.
Ruznamenin birinci maddesini teklif eden Eminönü, Sirkeci, Taksim, Galatasaray ve civarlarının imar planlarını tedkik ve tasdik hakkındaki teklif, alâkalı encümenlere havale edilmiş ve ruznamede mevcut diğer bazı maddelerle muhtelif Belediye müesseselerinin katli hesaplarına ait mazbatalar kabul edildikten sonra, kaloriferli ısıtılan binaların tabii olarak teşkil oluncak yeni bir encümene havale olunmuştur.
Muhtelif encümenin teklif ettiği madde şu idi:
«Teshin şartlı kiralanan, merkezi teshin tesisatı apartıman, han, otel ve pansiyonların sahipleri veya bu binaları idare edenler, kiradâhları yerin dahilini en az + 20 santigrad hararet derecesinden aşağı düşmemek üzere ısıtma ve ocaklarını bu derecede hararet tevzi ve temin edecek surette işletmeye mecburdurlar.»
Dâimi encümen mazbatasını okuduktan sonra, ilk defa söz alan B. Hamdi Ramiz, mazbatanın esasına itiraz ederek demiştir ki:
«Apartıman gibi hususî ikametgâhların istina şartlarının Zabıtai Belediye talimatnamesi tarafından tanzim olunabileceğine şahsın kanaati değilim. Zabıtai Belediye talimatnameleri çerçevesine girecek hükümler Belediye kanunu tarafından vâzih surette tayin edilmiştir.
Bilhassa şuna işaret etmek isterim ki, encümenin tatbikat cihetinde düşüncüyle bir şey düşünmüş ve öyle bir madde hazırlamış ki, bu kabul edildiği takdirde kiracılarla apartıman sahipleri gırtlak gırtlaka geleceklerdir. Bu işin prensip noktasından reddolunması ve bu kabul edilmediği takdirde hiç olmazsa, kaloriferli apartımanların ısıtılması hususunda bir başlangıç ve son tayin edilmesini istiyorum.
Eğer apartımanlar umumî yerler telâki ediliyorsa, apartımanların ısıtılacak daha birçok şeyleri var. Bütün bunların tanzimi için bir apartıman talimatnamesi yapalım ve işi kökünden halledelim.»
Müteakiben söz alan B. Abdülkadir Karamürsel, bu şekilde bir teklifin evvelce reddedildiğini söylemiş ve apartımanların hususî birer ikametgâh olduğuna, Belediye talimatnamesinin buralara giremeyeceğine işaret etmiş ve eğer Muhtelit encümenin teklif ettiği madde kabul olunursa, hiç kimse kaloriferli apartıman kiralama yapacağını söylemiştir.
Kavamin encümeni reisi B. Halil Hilmi Uyguner, maddenin mevcut ka-

lunlar noktasından tedkik edilmesi lazım geldiği lüzumuna işaret etmiş ve yeniden Muhtelit ve Kavamin encümenleri tarafından tedkikine karar verilmesini istemiştir.
B. Cemaladdin Fazl Ertan, kaloriferli apartımanlarda oturan vatandaşların ısıtma tekliflerini, hattâ soğuktan hasta olduklarını kaydetmiş ve maddenin aynen kabul edilmesini istemiştir.
Nihayet söz alan B. Ekrem Tur demiştir ki:
«Ev sahiplerinin oturdukları apartımanlar sıcak ve diğerleri dalma soğuktur. Encümen mazbatasını yerindedir. Ankara Belediye riyaseti bunu Umumî meclis kararına sıcak ve diğerleri dalma soğuktan. Encümen emriyle yapmaktadır. Ankara başka bir memleket midir?»
Müteakiben Sirri Enver Batur söz almış ve kaloriferli apartımanlarda oturanların soğuktan yorganlara sarıldıklarını söylemiş, bu işe derhal müdahale edilemesini ve «kaloriferli apartımanlar gece ve gündüz ısıtılacaktır» kaydının ilâvesini istemiştir.
Nihayet Muhtelit encümen namına izahat verilmiştir. Encümen kendi noktalı nazarı müdafaa etmiş ve mazbatanın kabulünü istemiştir.
Uzun süren müzakere ve münakaşalardan sonra, reis, müzakerenin kıfayeti teklifini reyeye koymuş ve teklif kabul olunmuştur.
Bundan sonra mazbatanın tehiri teklifi reyeye konulacağı esnasında söz alan bayan Meliha Avni Süzen:
«Bence mazbatayı tehire katiyen mahal yoktur. Derhal kabul edilmediği başlanmalıdır. Kaloriferli apartımanlarda oturanlar hasta oluyorlar.» demiştir.
Reis, mazbata müzakeresinin tehiri teklifini reyeye koymuş ve mazbatanın Umumî meclisin şubat devresi içtimalarına yetiştirilmek şartlı Muhtelit ve Kavamin encümenleri tarafından bir kere daha tedkiki kabul edilmiştir.

Şarkıcı ve çalgıcıların Konservatuvarda imtihanları

Ruznamede mevcut diğer maddelerin müzakeresini müteakip Riyaset makamını işgal eden B. Faruk Dereli, makamdaki müstaceliyet kaydıla gelmiş ve buçeyre ait 3 tezkere ile Refik Ahmed Sevengil tarafından verilmiş müzakeresini istemiştir. Makam tezkere Bütçe encümenine havale edilmiş ve B. Refik Ahmed Sevengil tarafından okunmuştur. B. Refik Ahmed Sevengil bu takiri ile yeni Belediye talimatnamesine bir madde ilâvesini istemektedir. Bu madde ile tiyatro, gazino ve umumî mahallerde devamlı olarak çalgıcılık ve şarkıcılık edebilecekleri Konservatuvarda imtihan vererek ehliyetname almalı, alınıyorsa derhal men'li istenmektedir. Takrir, sahibinin izahatını müteakip alâkalı encümenlere havale edilmiştir.
Meclis, elindeki işleri bitirmek maksadıyla toplanma, cuma ve cumartesi günleri toplanmak üzere dağılmıştır.

Fransaya İngiliz askeri çıkarıldı

Londra askerinin kayıpsız döndüğünü, Berlin ise zayıfla püskürtülüğünü bildiriyor

Berlin 25 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:
23/24 sontesrin gecesini İngilizler Fransanın Manş sahiline birkaç vapurla bir çıkarma yapmağa teşebbüs etmişlerdir. Alman sahil müdafaaı tarafından vahim kayıplarla püskürtülmüşlerdir.
Londra 25 (A.A.) — İstihbarat Nezareti, aşağıdaki beyanata bulunmuş:
Düşman işgali altındaki erazinin sahilleri hakkındaki maksadlarımızın kendisini endişeye düşürdüğünü göstermekte ve mübalâğâ iddialarda bulunmak suretile bizden bazı malumat almak istemektedir. Fakat bu malumat kendisine verilmeyecektir.
Bugün Londrada öğrenildiğine göre, bugünkü Alman tebliği İngilizlerin Fransa sahillerine bir çıkış hareketi yapmak istediklerini, fakat geri püskürtüldüklerini haber vermektedir. Küçük bir İngiliz keşif kolu 23/24 sontesrin gecesini Normandiya sahilinde ka-

Devlet iktisadi teşekkülleri

B. Şükrü Saracoğlunun riyasetindeki mürakabe komisyonu faaliyete geçiyor

Ankara 25 (Telefonla) — Devlet iktisadi teşekküllerini mürakabe edecek bir komisyon bu ayın 27 sinde Büyük Millet Meclisi kütüphanesinde toplanarak faaliyete geçecektir. Bu komisyonunda Büyük Millet Meclisi encümenlerinden müteahap birer mebus âza bulunacak ve Başvekil vekili B. Şükrü Saracoğlu'nun riyasetinde toplanacaktır. Komisyon, 1940 mali yılında devlete bağlı bütün iktisadi teşekküllerin yaptıkları işlere, kâr ve zararlarına ait hesapları tedkik edecektir.
Ayrıca komisyonunda iktisadi teşekküllerin mesai tarzlari hakkında da çok mühim kararlar alınacağı muhtemeldir.
Bu haber, her halde bu hâlsyeye aittir. Bu keşif kolu hiç zayıf vermeden geri dönmüştür. Yalnız bir erin koluna bir mitralyöz mermisi isabet etmiştir.

Amerikanın mühim bir kararı

İspanyaya petrol, Cezair, Fas ve Tunusa eşya nakli yasak edildi

Vaşington 25 (A.A.) — Birleşik Amerika iktisadi müdafaa meclisinin neşrettiği hususî bir tebliğe göre, simalı Amerikadan İspanyaya ve İspanyol müstemlekelerine yapılmakta olan her nevi petrol ve müstakki ihraç müsaade ve vesikasını verilmemesi men edilmiştir.
Diğer taraftan, Cezair, Fransız Fası ve Tunusa her nevi ticaret eşyasının ihraç müsaadesi de kaldırılmıştır.
Salâhiyetli memurlar, İspanyadan mihver devletlerine petrol kaçırlıp kaçırılmadığını anlaşılmaksade tahkikat yapmak için deniz yolu ile İspanya'ya yapılan sevkıyat durdurulmuştur.

Dunkerque zırhlısı

Tamir edildi, yakında hizmete girecek

Paris 25 (A.A.) — Matin gazetesini, şimal Afrikasındaki Oran harp limanına İngilizler tarafından yapılan taarruz esnasında ağır hasara uğrayan Dunkerque zırhlısının tamiri edildiğini ve yakında hizmete geçeceğini bildirmektedir.

Japon - Amerikan müzakeresi devam edecek

Amerikan Hariciye Nazırı B. Hull'un beyanati

Londra 26 (A.A.) — (B.B.C.) Amerika Hariciye Nazırı B. Hull Japonu ile müzakereler hakkında mütalâa yürütmenin pek erken olduğunu söylemiş, B. Kurusu ile yakında tekrar müzakerelere girişileceğini ilâve etmiştir.
İngiliz sefiri lord Halifax B. Hull ile görüşmüş, Birleşik Amerika hükümetine yeni bazı malumat bildirdiğini gazetecilere söylemiştir.
Londra 26 (A.A.) — (B.B.C.) B. Roosevelt askerî müşavirleriyle dün istişarede bulunmuştur. Bu istişarede Hariciye, Harbiye, Bahriye Nazırları genel kurmay reisi ve bahri harekât şubesi şefi hazır bulunmuşlardır.
Newyork 25 (A.A.) — New - York Herald Tribune gazetesinin Vaşington muhabiri, Hariye Nazırı Hull'un, cumartesi günü, M. Kurusu ve amiral Nomura ile yaptığı 3 saatlik görüşme esnasında Pasifik meseleleri hakkında Japonu ile mahud bir anlaşma yapmak üzere müzakere esaslarını tesbit ettiğini yazmaktadır. Muhabir, bundan sonra, Pasifik meselelerinin umumî bir şekilde halili imkânsız görüldüğünü ve Hull ile Japon diplomatının, Amerika - Japonu gerginliğini hafifletmeye ve Pasifikte harbin patlak vermesine mani olmağa yarayacak mahud anlaşma üzerinde konuşmak mecburiyetinde kaldıklarını ilâve etmektedir.

Japon Başvekilinin mühim beyanati

Tokyo 25 (A.A.) — Milli hizmet cemiyeti erkânının toplantısında Başvekil Hideo Tojo demiştir ki: «Japonu, tarihin en vahim bir anında bulunuyor.» Mumaileyh milletin müdafaaası için teşkilat yapılması lazım geldiğini ilâve etmiştir.

Edirnenin kurtuluşu

Saat onda istiklâl marşını müteakip Belediye başkanlığı teşkilatı, bundan sonra harareti nutuklar söylemişlerdir. Nutuklarda bilhassa millî birliğimiz tebarüz ettirilmiştir.
Bundan sonra Beden terbiyesi umum müdürü Edirne gençliğine vezir bir hitabede bulunmuş ve Başvekilin gönderdiği sancağı bölge direktörüne teslim etmiştir. Müteakiben geçid resmî başlamıştır.
Atatürk anıtına çelenkler konmuş, öğleden sonra at yarışları, spor müsabakaları, gece fener alayları yapılmıştır.

Askere gidenlerin çokcuları

Çocuk Esirgeme kurumu bunlarla meşgul olacak

Ankara 25 (A.A.) — Bize haber verildiğine göre askere giden yurttaşların çocukları ile meşgul olmak vazife ve mesuliyeti Çocuk Esirgeme Kurumuna verilmiştir. Kurumun Genel Merkezi bir taraftan teşkilatına ve 200 den fazla çocuk koruma müessesesine bu işle nail alâkalanacaklarını bildirmiş diğer taraftan da Keçiörendeki çocuk yuvasında da tertibat almıştır. İcaz bedere çocuk yuvasının yatak sayısının da artırılması temin edilmiştir. Şimdiki halde 300.000 den fazla Türk çocuğunun dâimi olarak yardımına koşan Kurum müesseselerinde kiş mevsiminde gerek bu yardımları devam ettirmek gerek vatani bekleme giden yurttaşların çocuklarını esaslı bir şekilde esirgeyebilecek için muhtelif çarelere başvurmuştur.
Erlerimize kişlik hediye
Ankara 25 (Telefonla) — Kızılay Yardımcıemverler cemiyetleri, hududlarımızda Türk şeref ve istiklâlinin aziz bekçileri kahraman erlerimize yün kazak, eldiven, corap, avle yeleği gibi kış hediyelerini kabul başlamıştır. Şehrimizin birkaç yerinde bu hediyeleri kabul etmek üzere ağılan merkez ve bilhassa hediyelek eşya satış merkezi halkımız tarafından büyük alaka ile karşılanmaktadır. Daha şimdiden askerlerimize gönderilecek hediyelerin yatırılan miktarı binlerce gecemektedir.

Bu sabahki feci tramvay kazası

Bu sabah Edirnekapıdan kalkan bir tramvay arabası, Edirnekapı ile Açıncı arasında bir çocuk tramvaya atlamak isterken, iki araba arasında düşerek ayağı kesilmiştir.

Millî korunma kanunu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
Hükümet icabında her türlü kara ve deniz hususî nakil vasıtalarının seyrişerini tanzim, takib, men ve âzami nakil ücretlerini tayin edecek gibi, bunları da Devlete lüzum görüleceği yerlerde çalıştırabilecek ve isterse bunları satın da alabileceklerdir.
Hükümet isterse zeriyatın nevi ve çeşitlerini tayin ve tesbit edecek veya bunlardan bir kısmının ekimni menedecektir.
Bunlardan maada kanuna ihtikâr yapan toptan ve perakendeciler için çok mühim hükümler ilâve edilmiştir. Bu hükümlere göre ihtikâr mahiyetine nazaran 10 seneye kadar hapis cezası ile 10.000 liraya kadar para cezası alınabilecek ve hattâ icab ettiği takdirde hükümet muhtekirleri muhakeme etmek üzere hususî mahkemeler bile kurulabileceklerdir.

No demeli?

Bir kardeşimizin mektubundan:
«Orta tahsilimi bitirdiğim halde k'ları okuyorum. Bunu ayıp mı sayarsınız? Düzeltmem lazım mı? Fakat memleketimin bir hususiyeti diye düşünüyorum. Niçin İstanbullulara uyuym?»
Cevap:
«Dilinizi düzeltiniz. K'ların öğrenilmesi lazım geldiğini yeni Türk alfabesi isbat ediyor. Bu, İstanbulluların taklid etmemiz ve memleketimizin hususî edasıdan ayrılmaz olmağa yarıyacaktır. Yüksek Türkçeye, yaza Türkçesine uymamız ve herkesin de uyması lazımdır.»

AKŞAMDAN AKŞAMA

Maymun mukallidleri

Hıncıhın kalabalık bir tramvayda gidiyorduk. Ehali birdebire: — Ay, ezilecek... İn, in, çocuk... — diye haykırdı. Kadın sesleri de işitiliyordu. — Ah, bayılaçağım!... İnin, çocuklar...

Kalabalığın omuz üstü ve baş arası «mazgallarından» göz uydurarak ben de baktım.

İki üç veled, pencerelerin dışındaki pirinç parmaklıklara, maymun hareketleriyle yapılmıştı. Yüzlerine de Tarzanvari ifadeler vermişlerdi. Halka doğru ağzlarını bir karış açıyorlar; Afrika ormanlarına yarasacak vahşi naralar atıyorlardı. Bir otomobil yaklaştı mıydı, beş altı metre kala, hop önüne sıçıyorlar; çeviklikleri sayesinde ezilmediklerini isbat etmiş oluyorlardı. Fakat makinelerini çivilenmiş gibi frenliyen şoförlere de soğuk ölüm terleri döktürüyorlardı. Bir memura raslayınca, dillerini çıkararak arabanın arka tarafına sıvıyorlardı.

İsbata, şahide ihtiyaç yok: Filim seyretmişler, belli şahsiyetlerini, beğenmişleri bir kahramanına uydurmuşlar. Hayalen onun âleminde yaşıyorlar. Çocukları, ayıplar, seyretilmişler, belli şahsiyetlerini, beğenmişleri bir kahramanına uydurmuşlar. Hayalen onun âleminde yaşıyorlar. Çocukları, ayıplar, seyretilmişler, belli şahsiyetlerini, beğenmişleri bir kahramanına uydurmuşlar.

Çocuğun üzerinde bir temaşa eserinin müessir olmaması istenemez. Bunu istemek ayıptır. Esasen: «Aman masun kalsınlar!» diye tiyatroya, sinemaya göndermesek bile, bir takım muzur masalların ve saçmasapanıyatın zebunu olabilirler. Çocuğa, hayal gıdası verecek bir momba lazımdır; çünkü dimağın teşekkülünde buna zaruret hissedilir. Müstakbel meslekler, muharrirlik, mühendislik, muallimlik, kumandanlık, avukatlık, direktörlük, hattâ memurluk, işçilik, her ne olsun» olun, bunlarda az veya çok miktarda tahayyüle ihtiyaç duyulur. O kabiliyeten mahrum bir cemiyet taravvur edilsin; ancak mevcudla iktifa edecek, keşif ve icad kabiliyetlerinden, yani insanlık hassalarından mahrum kalacaktır. Maazallah! Bu sebeple, çocuklara bir takım aşkınlık, taşkınlık yaptırma dahi, masaldan macera romanına, hikâyeden filme kadar hepsini birer manevi gıda saymak mecburiyetindedir.

Lâkin gıda var, zıdacık var. Maddeyi yeyeceğin de faydalı ve dokunamı olur. Büyüklemezin bile ekseriya kolay kolay hazmedemediği eserleri sesi çatal çatal çıkan ergenlere sunmak, sayısız zararları mucip olabilir. Belki de en az tehlikeli şu yukarıda tasvirini yaptığım Tarzan mukallidliği! Ona kıyasla kasa hırsız ve gayri meşru aşık taklidleri beterin beterdir. Hattâ şu memleket şeraiti içinde daha birkaç nesil asla tabakkuk edemeyecek olan (hos, Amerikan şeraitine göre bile ihtimal bugünki günde kısmen ham hayal olan!) ferdî zenginliklerin özentilikleri keza zarardır.

Biliyorum: «Evlâdlarımıza faydalı eserler gösterilsin!» teklifini ilk defa olarak burada biz ileri sürüyoruz değiliz. Bunu defalarca biz de yazdık, baskaları da... Sinemacılar arasında da bu içtimai ihtivacın karşılamak istemeler oldu. Tektük öğretici ve fikren, hissen yükseltici eserler Türkiye'de de gösterildi. Fakat tektük.

Bir sanat parçası, çocukları maymun ağa, hırsızlığa, zendoçluğa, mirasyediliğe heveslendirdiği gibi, cemiyetin en saydıkları şeylere sevk ediliyor. Nitekim çocukken falanca hayali yahut hakiki eser kahramanın ruhundan ilvi hislere taravvüs edip de büyüyünce onun emellerini tahakkuk ettirmiş kimselere çok raslanmıştır. Ferden tanıdığımız arasında bile böyleleri vardır. O halde niçin, devletin, belediyenin, sinemacıların kendi arzularıyla müşterek bir karara varmaları mümkün olamaz? Daha

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ŞEHİR HABERLERİ

İthal edilecek eşya

Yüzde yirmi beşi birlik müracaat bürosuna bırakılacak

Kurulacağı evvelce yazılan İthalat ve İhracat birliklerindeki Müracaat bürosu teşkil edilmiştir. Hükümetçe tesbit edilen esaslara göre ithalât ve ihracat işleriyle meşgul olan tacirler, ithal ettikleri malın yüzde yirmi beşini büronun emrine terkedeceklerdir. Büro, bu malı, makul bir kâr ilâvesi suretiyle esma ve tüccara dağıtacak ve bu kâr da malı ithal eden tacire ait olacaktır.

Büronun Türkiye'ye ithal edilen malların yüzde yirmi beşine el koymasına sayesinde ithalât tacirleri flatleri attırarak ve sair spekülasyon yapmak suretiyle piyasada tesir ve taziyk yapamıyacaklarından, büro, tam bir nazım rolünü oynayacaktır.

İthal edilen malların mütebakkil yüzde yetmiş beşinin satışında ithalâtçı serbes kalacaktır.

Dokuma sanayii

Bir çalışma programı hazırlanıyor

Pamuklu dokuma sanayii meşgul olan fabrikacılar dün Ticaret odasında Sanayi tedkik heyeti reisi B. Şevket Süreyyanın iştirakinde bir toplantı yapmışlardır.

Bugün de ipeklî ve yünü sanayicileri toplanacaktır. Bu içtimalarda yeni ihtiyaçlardan doğan zaruretleri göre yeni bir imalat programı hazırlanacaktır, dünkü toplantıda bazı esaslar tesbit edilmiştir. Toplantıların sonunda ipeklî, yünü ve pamuklu dokuma istihsaline ait yeni bir çalışma programı hazırlanacaktır.

Çocuk kavgası büyükler arasında kanlı hâdiseye sebep oldu

Edirnekapı civarında Ali Rıza ile Safiye arasındaki kadın, dün sokakta kavgaya eden çocuklarını ayırırken kendileri kavgaya tutuşmuşlardır.

Bu kavgada Ali Rıza bıçağını çekerek Safiye'yi muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralamıştır. Fazla kan zayi eden Safiye, ifade veremeyecek bir halde hastaneye kaldırılmış, Ali Rıza yakalanarak Adliyeye teslim edilmiştir.

Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilen Ali Rıza suçunu itiraf ederek:

— Safiye ile ötedenberi çocuk meselesinden kavgaya ediyorduk. Dün gece bu yüzden kavgaya çıkan Safiye bana ağır küftetti. Ben de kendimi kaybederek bıçağımı çekip onu vurdum. demmiştir.

Ali Rıza tevkiif edilmiştir.

fazla miktarda faydalı filimleri getirmek, dahili imalatda da faydalı film çevirtmek kabil değil midir?

Mihver Avrupasında, yalnız rejim propagandası yapılmıyor; siyasi olmanın bu tarz eserlerin de iyileri vücuda getiriliyor. Pek değerleri varmış, haber alıyoruz. Hattâ devletin sinemacılara yardımıyla haftada bir kere, tatil günlerinde olsun, bunları evlâdlarımıza seyrettirebilecek ne mükemmel olacak! Türklüğün istediği mânâda siyasi ideal verebilecek eserleri yaratmağa da gene devlet tarafından dahilîde himaye ettirsek, sanmam ki «olarız! Yapılmaz!» itirazıyla karşılaşalım... Bunlar hep olabilecek şeylerdir.

Evlâdının maymun özentisi yerine hakiki insanlık heveslisi olmasını arzu etmek her halde abes değildir.

(Vâ -Nû)

Kış şampanyası...

Sadrazâmin odasına fütursuzca giren salepçi...

İstanbuldan Amerikaya giden bir tutam salebin hikâyesi...

Bizde kış mevsiminin türlü türlü sesleri vardır. Bunlardan biri de muhakkak ki «Kaynıyor... Sütlü salep... Sıcak sıcak!» cümlesidir. Kendisine mahsus makamlı söylenen bu ses bizim için kışın en karakteristik musikişidir.

Salepçi de sokaklarımızı dolduran satıcıların en dikkate değerlerinden biridir. Havaların soğumasıyla beraber meydana çıkan bu kış satıcıları arasında senelerdenberi şehrin aynı yerinde malını satanlar vardır. Meselâ sabahları erkenden Galatasaray köşesinde duran salepçi...

Bir zamanlar ilk tramvayla matbaaya gelirken yıllarca onun henüz güneş doğmadan Galatasarayın tam köşesinde etrafına, üzerlerinden dumandar tüten, dipleri dar, ağzı geniş bardaklar dağıttığını görmüştüm. Çok defa buram buram kar yağarken kendisinin sarı güğümleri etrafında çerçevesiz bir takım kimselerin istihali ile saleplerini içtiklerine dikkat etmiştim.

Zaten salebin zevki de böyle bir havada, salepçinin altında ateş yanan güğümleri başında, zencefilî bol, darçini karar, sıcak sıcak içmekle çıkar. İşte o zaman üşümüş, vücudumuzda birdenbire deşşeli bir hararet hissedersiniz. Maruf tabiri ile «kızışsınız».

Sadrazâmların odasına giren salepçi.

Dün otuz beş senedenberi Babıâlede dolayan bir salepçi ile konuştum. Girip kumadığı matbaa kalmamış. Muharrirlerin çoğunu, hem de hususiyetleri ile yakından tanıyor.

Omuzundaki sürgün bir tarafında altı ateşli güğüm, ötekinde de yeşil, dondurma kutusuna benzeyen bir tenekesi... Bunun kenarlarında uzun uzun madeni çubuklar... Ve her çubuga sırası sıra asılı duran kenarları lâciverd çizgili salep fincanları... Tenekesi, çeşekli tepsi... Eski salepçi şu dikkate değer şeyleri anlattı:

— «Gündüz külâhlı, gece silâhlı» diye bir söz vardır ya... İşte bu lâf bizim salepçileri için söylenmiş olsa gerek. Çünkü biz yazın dondurmacılık veya ayrıncılık ederiz, kış oldu mu salep güğümlerine yapışırız. Meselâ ben 35 senemi Babıâlede yazın ayran, kışın salep satmakla geçirdim.

— Muharriri ayrıntı mı çok severler yoksa salebi mi?

— Salebi... Amma ayrıntı bayılanlar da vardır. Meselâ Hay Hakkı Sühanın yaz günleri bir defada 3-9 hattâ daha fazla ayrıntı içtiği olur... Fakat ne de olsa ayrıntı olan râğbet salep kadar değildir. Bundan on beş sene evvel Babıâlede Şerif ağa isiminde pek meşhur bir salepçi varmış. Onun salebi sıcak boza gibi imiş. O kadar koyu, hem de lezzetli... Kendisi tam şimdiki vilâyet yani Babıâli binası önünde durmuş. Babıâledeki bütün nazırlar, müdürler, mümeyyizler arasında Şerif ağanın salebi gayetle meşhurmüş. Hattâ sadrazam bile bayılmış onun salebine... Bu adam salebi odacılarla göndermek, kendi elleri götürür, darçini, zencefilini de kendi elleri serpermiş... Şerif ağa değil halkın, hiç kimsenin giremediği odalara, elindeki tenekesi tepsiyle kollarını sallaya sallaya girer çıkarmış...

Çok defa onun sadrazâmin odasına girip çıktığını da Babıâlinin eski, kademli hademeleri hatırlarlar. Şerif ağa günde üç güğüm salep yapar ve akşam olmadan da hepsi bitirmiş.

Eselden muhakkak salebe daha çok râğbet vardı.

Bu esnada gözüm onun fincanlarına ilişti. Evvelce bunlar «yüzlük», yani yüz paralık ve «beşlik» yani beş kuruşluk olarak ilkeye ayrılırdı. Sordum:

— Gene şu küçük fincanlar yüzlük mü?

Salepçi gülerken cevap verdi:

— Yok... Şimdi olanlar terfi etti. Beş kuruşluk oldular...

Sonra da yüzünü ciddileştirerek ilâve etti:

— Salebin kilosu 450 kuruş!...

Amerikada «Salep» diye aşeren kadın

Birçoklarımız zannederiz ki «salep» Afrika içlerinden, meselâ Kongoda yetişen dikenli bir nebattan veya Hindistan'dan gelen bir maddedir. İsmi de istanda bu tesiri kuvvetlendirir. Ben de kendi hesabıma her salep içişimde âdetâ dudaklarımızın arasında bir Afrika nebati lezzeti hissedirim. Halbuki ne münasebet?... Salebin öz memleketi Anadolu ve İranmış... Bizde Sivas, ve Maraş civarında salebin en iyi cinsi yetişmektedir. Saleb nebattının leylâk rengindeki çiçekleri pek göz alıcı imişler... Ve harpten evvel her sene İzmir limanından salep ihraç edilirmiş!... Salebe ait meraklı bir hikâyeye anlatalım. İstanbul'un uzun seneler evvel Amerikaya gidip yerleşen bir adamcağzın karısı hamile kalır, aş ermeğe başlar:

— Aman nereden bulursanız bulunuz... Bana bir bardak salep!... der.

Salep? Salep? Amerikada salep? Adamcağzı kendilerinde herşey bulunan Türkiye'ye Musevilere kadar bas vurur... Salep, salep! Hiç olmazsa bir pisirimlik olsun salep!... Nerede? Kadıncağzı:

— Eyvahlar olsun... Bana birşeyler olacaktı... Geceleri rüyama bile salep giriyor!.. diye ufuldan durur.

Kadına belki salebi unuttur diye Amerikanın o türlü türlü meyva ve sebze sularından birer birer içirirler. Nafle!.. Hiç biri Salebin yerini tutamaz. Bu esnada erkek karısından gizlice İstanbul'a telgraf çeker ve bir miktar salep ismarlar.

Nihayet beklenen salep gelir. Koca buna eve getirir, sabahleyin erkenden yatağundan kalkar, salebi habersizce pisirir. Evvelce tedarik ettiği salepçi güğümlerini andıran bir kabın içine koyar, karısının yatak odasının kapısı önüne gelerek avaz avaz seslenmeğe başlar:

— Salep!.. Sütlü salep!.. Kaynıyor!

Karısı içeriden hiddetle buna cevap verir:

— Benimle alay etmeğe utanmıyor musun? Nice zamandır salep diye aş eriyorum... Çeneni kısı!.. Çocuğumu düşürceksin!..

Adam bir daha:

— Hani ya kaynıyor... Salep!.. diye rek karısının yatak odasına girer...

Tabii kadındaki hayret ve sevinci tasavvur edersiniz.

Göğsü ağrıyanların şampanyası...

Kışın evlerde salep pisirmek âdetâ bir eğlence vesilesi olur. Hele meselâ soğuk almışsınız da boğazınız, göğsünüz hatır hatır... İşte bu esnada salep size içkilerin en nefisi olarak gelir... Acaba yanında şampanya birşey mi kalır?... İçiniz kızdıra kızdıra sıcak yudumlar boğazınızdan aşağı kayarken göğsünüzün âdetâ yumuşadığını, pamuklaştığını hissedersiniz.

Zencefilî, darçinin de verdiği hararetle yorganı başınıza çekip yattınız mı? âdetâ hastahığınızın gıdışatı üzerinde tesir yapar.

Kış geceleri bir taraftan tombala fasılları devam ederken bir taraftan da mutfaka top top olmaması için kasıkla mütemadiyen çevrile çevrile salep hazırlanır... Salep mükemmel ve âdetâ millî içkilerimizden biridir.

Hikmet Feridun Es

Eminönü - Taksim

Otobüs servisi için hazırlıklar bitti

Eminönü ile Taksim arasında tesli oluncak yeni otobüs servisi hazırlıkları tamamlanmıştır. Bu otobüslerin hareket tarifeleri hazırlanmıştır. Fiat tarifeleri de hazırlanarak Belediye Daimi encümenine verilmiştir.

Bu otobüslere tahsis oluncak benzinler için Koordinasyon heyeti kararı gelmiştir.

Millî Şefin heykeli

İnönü gezgininin münasip bir yerine dikilmesine karar verilen Millî Şef İnönü'nün heykelinin yeri perşembe günü katli olarak kararlaştırılacaktır. Bu hususta şehircilik mütehasssı B. Prost'un da fikri alınacaktır.

Kaybolan veznedar

Bakırköyünde bulundu, tahkikata başlandı

Dikkatli Maliye veznesinden sekiz bin lira ihtilâs etmekten mazmun veznedar Kenan isiminde biri, ortadan kaybolmuştu. Kenanın İstanbul'da bulunduğu tesbit edilmiş ve mahallinden yapılan müracaat üzerine tahkikata geçilerek kendisi evvelki akşam Bakırköy civarında jandarmalar tarafından yakalanmıştır. Ü-

Geceleri şehre su verilmeyecek

Terkos fabrikalarının birinde arıza olduğundan tamir edilmeye kadar geceleri saat 20 den sabahları 6 ya kadar şehre su verilmemesi kararlaştırılmıştır.

Okuyucu mektupları

Dolmuş usulü

Tramvayların vaziyeti malûm. Bilhassa akşam üzerleri ayakta durmak için de yer bulunamıyor. Eminönünden Harbiye, Şişli ve Maçkaya kadar dolmuş yapıp dört yolcu alarak elliser kuruşa taşıyan taksiler vardı. Üç dört gün denberi bunlar da ortadan kayboldu. Oradaki benzinciden ve bazı şoförlerden sordum. Seyrüsefer memurları müsaade etmiyorlarmış. Ve bazı şoförlere ceza yazılması üzerine artık taksiler gelmiyorlarmış.

Herhalde Belediyece bu hususta evvelce verilmiş bir karara istinaden alâkadarlar buna mâni oluyorlardır. Ancak zannıma göre bu karar tramvay, otobüs ve taksinin bol olduğu zamana ait olup bugünkü şartlara hiç te uygun değildir. Aynı benzinden birkaç vatanında da istifade ettirterek işlerini görmek gerek iktisadî gerek se seyriüseferin intizamı bakımından faydalı olacağı tabiidir.

Alâkadarların bu hususta nazarı dikkatlerini celbe dolmuş usulünün kaldırılacağına bilâkis bunun teammümü için halk ve şoförlerin teşvikî hususunda tavassutunuz rica ederim.

Nedim Akçer

Bir çırpıda

Bombardıman böcekleri ve kumrular

Yeni harp tekniği insanları hayretten hayrete düşürüyor. Tarihte edebiyatın, resmin, heykeltıraşlığın, musikinin, mimarının büyük hamlelerle ileriye gittiği bazı devirler vardır. Bu devirde yeryüzünde ise edebiyatın, resmin diğer güzel sanatların veya ilmin yeirne harp tekniği ileri gitti. Modern muharebe usulleri arasında böyle şeyler var ki insanları hayretten hayrete düşürüyor.

Geçen gün pek tuhaf bir şey dikkatime çarptı. Vakit buldukça hayvanların hayatlarına dair öteberi okumaktan hoşlanırım. Bunlardan bazan insana mevzu da çıkar. Nitekim öyle oldu. Meğer bugünkü insanların «modern harp tekniği» diye caka kelimelerle bahsettikleri en yeni muharebe usullerinin çoğu hayvanlar arasında mevcut... Meselâ biz harpte zehirli gazı ilk defa insanların kullandıklarını zannederiz değil mi? Herkes de böyle bilir... ne münasebet?...

Yeryüzündeki harplerde düşmanlarına karşı ilk defa zehirli gaz kullanılarak «bombardıman böcekleri» denilen acayip hayvanlar...

Bu böceklerin hayatları hakikaten uzun uzun tedkike değer. Ben kendi hesabıma okudukça şaşım kalıcam.

Bombardıman böcekleri kendilerinden çok büyük diğer böceklerle karşılaşıp, hayatlarının tehlikede olduğunu anladıkları zaman ne yapıyorlar biliyor musunuz?.. Hemen her birden düşmanlarına karşı arkalarını döndürüyorlar. Ve başlıyorlar, oldukça zehirli bir gaz çıkarımağa... Büyük böcek bu çok fena kokulu zehirli gazdan o kadar müteessir oluyor ki, tabana kuvvet kaçmağa başlıyor!..

Görüyor musunuz hayvanların silâhını... Bombardıman böcekleri bu kuvvetlerini pek iyi kullanmayı bilirlermiş. Ve çok defa büyük böceklerin bir av bulmasını beklerler, ve böyle bir vaziyet görünce hemen meydana çıkarlar... Avını yemeğe hazırlanan büyük böceği bombardımana tutup kaçırırlar, zavallının gıdasını zaptedip paylaşırlarmış...

Daha böyle hayvanlar arasında modern harp tekniğinin birçok usullerinin büyük bir meharetle tatbik edildiğini görebiliriz. Meselâ muharebede düşman gözünden kaçınmak için ezrinin rengine ve şekline uymak meselesi vardır. Hattâ motörlü vasıtalar alacak alacak bir tarzda buldukları ezrinin renk ve şekline uydururlar.

Aşağı yukarı bunu birçok hayvanlar tatbik ediyor. Meselâ bir bukalemenun mütemadiyen renk değiştirdiğini biliriz. Halbuki bu hayvan bu işi keyfinden yapmaz. Düşmanlarının ve avlarının gözüne görünmemek için nereden bulunuyorsa derhal oranın rengini alır...

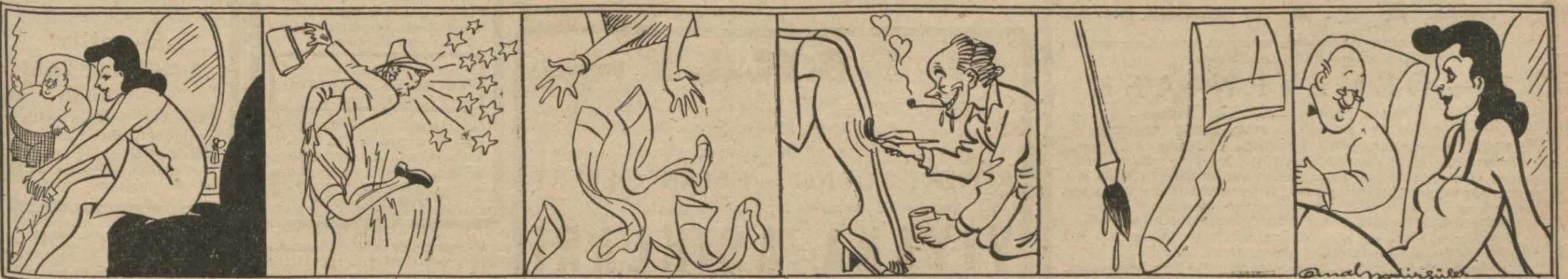
Aranacak olsa insanların bugün tatbik ettikleri en yeni harp usulleri hayvanların âdetleri arasında aynen bulunabilir zannederim. Acaba onlardan mı ibret aldık?.. Lâkin hayvanların taklide lâyk başka âdetleri ve daha güzel huyları da var!.. Meselâ birbirlerinin burunlarını bile kanatmadan yayılan pengeonlere ve kumrulara bakılsa...

Hikmet Feridun Es

Parti kaza kongreleri

Cumhuriyet Halk Partisi kaza kongrelerine birincikongresinde başlanacaktır. Adalar kongresi 7 (saat 11), Bakırköy kongresi 7 (saat 10), Beşiktaş kongresi 27 (saat 14), Beykoz 20 (saat 15), Beyoğlu 20 (saat 15), Çatalca 4 (saat 11), Eminönü 15 (saat 20), Eyüp 21 (saat 14), Fatih 14 (saat 14), Kadıköy 14 (saat 10), Kartal 13 (saat 14), Sarıyer 14 (saat 14), Silivri 22 (saat 13), Şile 13 (saat 14), Üsküdar 13 (saat 15), Yalova 28 (saat 14) te toplanacaktır.

Bay Amcaya göre...

— İpek çorap derdine en iyi ve ilk çareyi İngiliz kadınları bulmuşlar bay Amca...

... Bakmışlar ki «Aman kaçtı, kaçacak!..» derken akıllarını kaçıracaktılar...

... «Çoraba paydos!» deyip çıkmışlar işin içinden!..

... Onun yerine, gidip bacaklarını ipek çorap rengine boyatıyorlarmış!..

... İyi amma boya, çorap yerini nasıl tutar?...

B. A. — Pekâlâ tutar!.. İksisi de göz boyamak temeline dayanıyor!..

Askerlik bahisleri

Rusyada kış harbi

Kış, harbi mevziileştirecek, fakat durdurmayacaktır

Rusyadaki kış harbi için çok şeyler söylendi: Yerler donarsa Almanlar yine yıldırım harbi yaparlar dendi. Diğer taraftan soğuktan ve kıştan Alman ordusu Napoléon gibi münhezim olup geri çekilir mühtalasında bulunanlar oldu. Fakat hakikat ne ötekini ne de berikini teyit etti. Kışın tesiri açık ve mutlak. Kar tipi ve sifirdan aşağı 30-40 derecedeki hararet de harp üzerine çamurdan az tesir yapmaz. Binaaleyh Alman ilerlemesinde bir yavaşlamanın, bir mevzileşmenin vuku geleceği muhakkaktır. Nettekim son günlerde bir sürü mühim hareket yapılmasına rağmen ne Kieftki çifte çevirmeleri, ne Dniesteri geçtikten sonraki hızlı ilerlemeyi gördük.

Diğer taraftan kıştan yalnız Almanlara müteessir olacağını düşünmek de hatadır. Şimal istikametine Sovyetlerin biricik malzeme alma imkânı olan Arkanjel limanı don yüzünden kapanmıştır. Baltıkta Sovyet filosu hakiki manasile donmuş ve hareketsiz hale gelmiştir. Nihayet cennup Rusya için daima ikinci benzin mevzii olarak tavşif ettiğimiz Volga nehri donmak üzere. Rostofu kaybeden Ruslar Volga donduktan sonra en yakın tahmin olan buğulz süncesine göre dahi petrolün % 86 sını kaybetmiştir. O Rusya ki yalnız sanayi, ziraa ve nakil vasıtaları değil trenleri hattâ evlerdeki ocakları bile petrol ile işler veya ısıtır. Binaaleyh kışın getireceği müsküller yalnız bir tarafın değil iki tarafın da durumunu çok güçleştirecektir. Bu işte nisbeten kazanan da tabii teşkilât ve bilhassa geri teşkilâtı iyi olan taraftır. Bunun da kim olduğunu Ruslar da bilirler.

Bütün bu âmilleri göz önünde tutarsak kış esnasında vaziyetin in-

Yazan
M. Şevki Yazman

kışafı şöyle olacaktır: Almanlar tedricen ve daima mevzii hareketler yapacaklar, Rostof'tan sonra ağılebi ihtimal şarka doğru ve Don nehri'nin dirsek teşkil ettiği yerleri işgal ederek Volga yakınına gelecekler ve meselâ Stalingradı almaya çalışacaklardır.

Yeni hareketlerle Moskovayı düşürmeleri çok muhtemeldir. Bu olmasa dahi Moskovayı da Leningrad vaziyetine sokmaya çalışacaklar. Yani onu da büyük harp hareketinden ekarte edecekler, bu suretle sonbarı tutmak için çalıştıkları ve tutamadıkları Volga hattını elde etmeye uğrasacaklardır. Bu meyanda cennub doğru ilerleyerek, diğer taraftan Kırım yarımadasından da geçerek Şimalî Kafkasyayı, Grusyede ki petrol sahalarını işgal etmeleri de kabildir. Fakat Kafkas silsilesini bahardan evvel aşmaları ve İrana karşı harekâta geçmeleri pek beklenebilir.

Hülâsa: Kış Rusyadaki harkâtı ağırlaştırır, fakat durduramaz. Ufak hareketler için hayati ehemmiyeti haiz sahalar işgal edilir. Diğer taraftan kış, Napoléon'un ki gibi, Alman ordularını yere seremez. Zira teknik vasıtalar ve hassaten demiryolları, silâhların çok inkişaf etmiş bulunması, geri sahaların inzibatını temin etmenin bu sayede çok kolaylaşmış bulunması, Alman ordusunun yardımıcısıdır. Unutmayalım ki Napoléon ömrünün son senelerinde ancak vapuru görmüş ve fakat treni görmeğe ömrü vefa etmemişti. Şartlar bambaşkadır, sevkulceş vaziyeti mühtalâ ederken de bu şartları göz önünde tutmak lazımdır.

Farelere karşı umumî mücadele

Bir çift farenin 3 sene içinde 200,000 yavrusu ve torunu olabilir

Farelerden kurtulmak için en müessir çarenin avcı kedi olduğu anlaşıldı, Fransa kedi yetiştirmeğe çalışacak

Farelerin, yiyeceklerde yaptıkları zararlar malumdur. Ekser Avrupa memleketleri, yiyecek kılığı çektiği cihetle elde mevcut maddeleri zardan korumak için çok sıkı tedbirler almışlar ve bu büyük tedbirlerin başında farelere amansız bir harp ilân etmişlerdir. Farelerin zararı yalnız yiyeceklere ve erzazağı münhasır değildir. Bir takım tehlikeli ve öldürücü hastalıkların meselâ vebanın ve Spirochetes ictero - henoragique hastalığının insanlara bulaşmasına ve her sene binlerce kişinin ölümüne sebep olmaktadır. Spirochetes denilen korkunç hastalık farelerin sulanı kirtmelerinden ileri gelir.

Fareler, çekirgeler ve sinekler gibi, eski Mısırın hiç bir zaman unuttuğu için muhtelif çare ve ilâçlara başvurmuşlardır. Hattâ bazı doktorlar, fareleri öldürmek için hususi bir mikrop yapmışlardır. Bu Virus keşfedildiği zaman bu ilâcın fare neslini kurutacak mühtis bir hastalığı, fareden fareye sirayet ettireceği iddia edilmiştir. Mikrobun vücuduna girdiği fareleri muhakkak öldürdüğü sabit olmuş ise de hastalığı diğer sağlam farelere bulaştırmadığı görülmüştür.

Fareleri toptan öldürecek bir salgın yaratamadığımızı göre elimizde mücadele silâhı olarak zehir kalmaktadır. Fakat zehir de ancak bunu yiyen fareyi öldürüyor. Zehirlenen fare delikte ölüyor ve etrafa dayanılmaz fena kokular yayıyor.

Bugün fareleri öldüren ilâçlar, asınlık esasına dayanmaktadır. Bugün fareleri öldüren ilâçların esasını, Ada soğanı teşkil ediyor. Ada soğanı, fareler üzerine tesiri pek mühtis ve çabuktur.

İkinci mücadele silâhı kapaçlardır. Fakat kapaçlarla farelerin imhası mahduttur. Sonra kapaça tutulan fareler, zehir yiyenler gibi ancak erkek farelerdir. Erkek fareler, dişi farelerden daha çüretkârdır. Sonra ailenin yiyeceğini temin etmek vazifesi, ekseriyetle erkek farelere düşer. Erkek fare seçkin bir yiyecek bulduğu zaman pençelerini doldurarak dişi fareye götürür ve onu da bu ziyafetten hissedâr eder. Birçok defalar arasıyla yiyeceğini bulunduğu yer arasında mekik dokur. Şunu da söylemeli ki, dişi fare, erkeği gibi çok oburdur. Hattâ, ziyafete gitmek için yavrularını yuvasında bırakıp beraber gittiği çok defa vakidir.

Doktor Loir diyor ki: «Yakalanan yüz elli fare arasında ancak 9 - 10 tanesi dişi idi. Bir horozun 17 tavuğu, süklünün de sekiz dişi süklünü vardır. Dişi farelerin çokluğu, erkek fareyi daha mühtaz bir vaziyete sokuyor.»

Farelerin çok yavrutadıkları düşünülürse tehlike büyüktür. Bir mühtassın tahminine göre bir çift farenin 3 sene içinde 200,000 yavrusu ve torunu olabilir.

Fareleri yok etmek için zehirli gazlar da kullanılır. Fakat bu, pek pahalı bir iştir. Sonra zehirli gazın birçok mahzurları vardır. İnce maddelerden yapılmış binalarda zehirli gazlar kullanılmaz. Kullanılsa bile direklerin içinde can verecek farelerin çürüyecek leşlerinden etrafa yayılacak iğrenç kokuları da hesa-

ba katmak lazımdır.

Binaaleyh farelere karşı müessir mücadele silâhı olarak kediler kalıyor. Kedi iyi kullanılırsa, diğer imha ve idâf çarelerinden ve tedbirlerinden daha muvaffakiyetli neticeler elde edilebilir. Colbert teknelerinde kedi bulundurmamaları seyrüsefer mühtassesi vermezdi. Fakat maalesef kediler, modern gemilerin çelik tekneleri içinde yaşayamazlar, elektrik tesislerine tutularak çabuk ölürlürl. Elektrik tedavisi mühtassesi doktor Tissier şimdi bu mahzuru ortadan kaldıracak bir çare bulmak için araştırmalar yapıyor.

Kedi karada, gemiden daha ziyade faydalıdır. Fransada Liyon mezbahalarında, Havr doklarında, Saumour süvari mektebinde kedilerden pek çok istifade edilmiş, bu dört ayaklı küçük bekçiler yüz binlerce liralık yiyecek ve erzakı farelerin zarar ve ziyânından korumuşlardır.

İtalyada Duçenin teşvikiyle bir kedi siyaseti tatbik edilmiştir. Bu siyasetin neticeleri çok verimli olmuştur. Pontins bataklıkları kurutulduğu zaman farelerin istilasına mâni olanlar, tek başına kediler olmuştur.

Halk umumiyetle zannediyor ki aç bir kedi fareleri avlamaya çıkar. Bu, büyük bir yanlış. Cins avcı kediler, öldürdükleri fareleri yemezler. Kendi zevki ve surf spor yapması için fareleri avlarlar. Kedinin avcılığa tabiyeti şudur: Pusuda yatar, uzun zaman bekler, ve yakından geçen farenin dışlarını farenin sesine batırarak belkemiğini kurar.

Avcı kedi, av köpeğinden de yüksektir. 1914 - 1918 senesi muharripleri, kedilerin farelerle dolan siperlerde kendilerine ne büyük iyilikle yapmış olduklarını hiç bir zaman unutmazlar.

Fakat kedinin intihabında dikkatli davranmak lazımdır. Kedi yüksek boylu, kuvvetli ve iyi atlayıcı olmalıdır. Sıkı tüyleri, onu farelerin ısırıklarından koruyacaktır. Ağzı geniş, pençelerinin tırnakları uzun ve keskin olmalıdır.

Fransada kutık, kedi cinsini âdetâ imha etmiştir. Amiral Lacaze'in riyasetinde bulunan Fransız denizcilik akademisi, kedi meselesiyle mühtassâ başlanmıştır.

Doktor Tissier'in tebliğine göre Fransanın muhtelif yerlerinde avcı cins kediler yetiştirmek için geniş kedi yetiştirme parkları açılacak, bunlar istiyenlere dağıtılacak, kedilere iyi bakmak için konferanslar tertip edilacaktır.

Mevlid

Sevgili zevcim sabık Pangaltı ikinci komiseri Beşiktaşta Ortabağcede tü-tüncü Behçet Kıvancın ruhuna ithaf edilmeğe üzere 30 ikinciteşrin pazar günü Sinanpaşa camii şerifinde öğle namazından sonra mevlit okunacağından kendisini seven dostlarla akrabası ve arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Eşi Nigar Kıvanc

HİLDE KRAHL

in yeni filmi

MUKADDES YALAN

Görülmemiş bir muvaffakiyetle ŞARK sinemasında devam ediyor.

Yarın akşam SARAY sinemasında

Şahane Viyananın bütün ihtişamı...

Saraylarının lüks ve zenginliği...

Kadınlarımızın güzelliği...

ROBERT YOUNG ve HELEN CILBERT

Tarafından fevkalâde bir tarzda yaratılan

VIYANA AŞIKLARI

Müntehap filminde gözleriniz önünde canlanacaktır.

PERİ KIZI

Nilüferle Demirayın aşkı Kalpleri teshir edecek bir macera

Herkesi hayran edecek dillere destan olacak

BÜYÜK ŞARK FİLMİ

Ürkçe sözlü ve şarkılı

En meşhur musiki üstadlarımızdan mürekkep

Yirmi kişilik saz heyeti

Şarkılar

Gazeller

GÜZİN

NADİR

ELHAMRA sineması

Önümüzdeki perşembe akşamı 9 da

Güllüncü ve eğlenceli hafta başlıyor...

Bugün

Matinelerden itibaren

Şehzadebaşı

TURAN

Sinemasında

şimdiye kadar çevirmiş oldukları filmlerin en güzel, en kahkahalı... Hoş bir vakit... Eğlenceli bir hafta geçirmek isterseniz dünya komikler kralı:

LOREL - HARDİ

ACEMİ

Âşıklar...

Türkçe sözlü ve dayanılmaz derecede eğlenceli sahnelerle dolu olan filmi görmelisiniz.

Ayrıca:

HAPISANE

KAÇAKLARI

NANCY CAROLL -

GEORGE MURPHY

Amerikan gangsterlerinin ortaya saçtıkları heyecan ve korku, hapishanede isyan çıkaran haydutların mühtis maceralarla dolu muazzam ve deşşet filmi.

11 den itibaren devamlı matinele

TURAN sinemasında

BİR ÖMÜR

BÖYLE GEÇTİ!

Paula Wessely

Fransızca sözlü

2 Nci HAFTA!

MİLLÎ - ALEMDAR

sinemalarını inleyen alkışlar ve tezahürat arasında namı dünyayı titretmiş Türk

Başbuğu

SELAHADDİNİ

EYYUBİ

ve BOZ ASLAN

Tarihin muazzam haşşlar harbi Türk filmlerinin güneşi

Bugün

2 Nci HAFTASI

BAŞLADI

DİKKAT: İzdiham olduğu için bu mühtesna filme toplu olarak gelecek okul talebelerinin evvelce miktarını bildirmelidir.

Tepebaşı Dram kısmında

Gece saat 20,30 da

(Merdivende bir ışık)

İstiklal caddesi komedi kısmında

Görüş saat 14 de (Çocuk oyunu)

Gece saat 20,30 da (Saadet yuvası)

BU AKŞAM

Baştan nihayete kadar heyecan...

MELEK

meraklı bir sergüzeşt muazzam

SINEMASINDA

bir macera görülmemiş bir mevzu

SON SAHİD

Baş rollerde: LLOYD NOLAN - JEAN ROGER

Ayrıca: İstanbulda Eşsiz bir musiki ziyafeti

Eski Polonya Cümhur Reisi ve dünyanın en meşhur piyanisti

PADEREVSKI büyük üstadın

konseri

Macar Rapsodisi

Dikkat: Numaralı koltuklar erkenden aldırılmalıdır.

Telefon: 40868

ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında

Bugün matinelerden itibaren

Dünya Komikler Kralı

LOREL - HARDİ tarafından yaratılmış

1 - ACEMİ AŞIKLAR

TÜRKÇE SÖZLÜ

Baştan nihayete kadar kahkaha tufanı

2 - RUMBALAR ŞARKISI

Dans... Müzik ve neşe filmi

Programa ilâveten: Çok enteresan KÜLTÜR film

Büyük Fedakârlıklarla Yalnız...

Gedikpaşa AZAK Sinemasında. Tel: 23542

Bütün İstanbul Sinema meraklılarının seve seve, doya doya seyredecekleri senenin 2 büyük filmi birden

1 - ÖLMEYEN AŞK

BETTE DAVIS - HENRY FONDA

GEORGES BRENT - MARGARETE LINTSAY

gibi 4 büyük artistin mühteraken yaratıkları en büyük Aşk romanı. San'at âleminin, Artist kudretinin, en büyük hayat ve ızdırıp faciası. Sinema perdesinde şimdiye kadar görülen aşk tarihinin en hazin sahneleri. Göz yaşları... Hınçkuraklar... Heyecanlarla tekrar tekrar seyredilecek aşk, heyecan, ızdırıp, ihtiras sinema romanı.

İSTANBUL'un HASSAS ve İYİ FİLM MERAKLILARINA: Beyoğlunda haftalarca gösterilip umumun rağbetine mazhar olan bu şaheseri seyretmenizi hassatan tavsiye ederiz.

2 - Şimdiye kadar görülen Gangsterler filmlerinin en heyecanlısı:

HAFİYE KÖPEK

Mühtis, çilgin, korkunç bir sergüzeşt içinde heyecanlı bir vak'a.

SÖZÜN GELİŞİ

Meraklı bir tetkik

Istanbul Üniversitesi tecrübeli psikoloji doçenti kıymetli dostumuz doktor Mümtaz Turhan'ın yalnız psikoloji ile meşgul olanlarca değil nimen herkes tarafından sahifeleri alaka ile karşılanılabilecek bir eseri çıkarıyor. Genç bilgin «Yüz ifadelerinin tefsiri hakkında tecrübeli bir tetkik» adını taşıyan bu eserinde [*] fizyonomi psikoloji ilimlerinin, üzerinde hemen hiç durmadıkları bir bahse «Yüzde teşekkül eden ifadenin okunması, bunun başkaları tarafından anlaşılması» meselesine dokunmaktadır.

Bir insanın yüzüne bakarak karakterini meydana çıkarmak, ondan ne ruhta bir adam olduğunu keşfetmek pek eski zamanlardan beri önüne geçilememiş bir istektir. Fizyonomi ilminin esasını teşkil eden bu istekle harekete geçen Yunan filozofları, Mümtaz Turhan'ın kitabına koyduğu tarihten öğrendiğimize göre, ilk olarak hayvanların surat, vücut biçimleri ve belirmiş karakterleriyle insanların onlara benzer tarafları arasında bir münasebet bulmaya çalışmışlardır. Meselâ Aristo bugün artık doğru olarak kabul edilmiş yüz düşüncelece varmış:

«İnce tüy ve kıllar korkaklığın, sert kıllar da cesaretin işaretidir; çünkü tavşan, geyik, koyun ince tüylüdür, aslanın yeşilleri serttir. Boyunları kalm ve etli olanlar hiddetli olurlar; boğa gibi. İnce ve uzun boyunlularsa korkak olurlar; geyik gibi. Kısa boya olanlar hilekârdır; kurt gibi. Kalın burunlu olanlar öküç gibi tenbel, burunları hemen alından itibaren eğri olanlar karga gibi utanmazdır. Fakat yuvrak ve küt burunlular aslan gibi merd olurlar. Ve ilh...»

Kitaptaki ilk etüdlerden başlayarak büyük hâkim Aristoy bile aldattan bir ilim mevzuunun ilerleyişini zamanımıza kadar bağlayan tarihinin burada kısa bir hülâsası bile yapmak mümkün değildir. Mevzuumuz dikkate değer bir eserden okuyucularımıza haberdar etmektedir.

Başlarken de söylediğimiz gibi Mümtaz Turhan bilhassa yüz ifadelerinin okunması ve tefsirle meşgul olmuş, bir çok kimselere değişik his ve heyecanları ifade eden yüzlerce resim göstererek mütealemler toplamış ve mevcut iddianın aksine olarak, sadece yüz ifadelerinin okunmasında insanların şaşılacak derecede aldatıldığını, bu ifadelerin ancak bir muhit içinde kavranması mümkün olabileceğini ispat etmiştir.

Bu eserin psikoloji araştırmaları sahasında ehemmiyetli bir mevkii olduğuna işaret etmek lâzımdır.

Istanbul Üniversitesi yayımlarından No. 149. Fiati 85 Kr.

Dev Sıynası

Bayılma

Hamlet davasının son celsesinin müdafaa yapılmış hukuk fakültesinden bir kız bayılmış, ilk duruşmada da bir delikanlı «bravo!..» diye bağırmişti.

O feryad neye atfedildi bilmiyoruz ama bu bayılmaya «sıyın», kalabalıktan..» denildi.

Fakat dikkat edilirse bu bayılmanın bir müdafaa sırasındaki «Şehir tiyatrosunun bugünkü ip-tidallığı» bahis mevzuu olurken vuku bulunduğu görülür.

Demek oluyor ki, Türk tiyatrosuna bunca hizmeti dokunmuş olan bir müessesenin hâlâ iptidailikle vasıflandırılması, bilhassa bir hukuk talebesini — hayret veya teessürden — bayılmağa kâfi bir hücum olmuştur!..

Yurd

Vali Dr. Lütfi Kırdar, ihtiyar ve yardıma muhtaç tiyatro sanatçıları için bir yurd kurulmasını emretmiş. Bu emir üzerine Süleymaniye taraflarında elverişli bir bina bulunmuş bile!..

Bir ara gazeteci ve edibler için de böyle bir yurd düşünülmüş, hattâ onlar için daha şairane bir yer, Boğaziçinde korulu bir köşk bile tasarlanmıştı!..

Fakat, işleri güçleri ekseriya Eol bel havalı köşker kurmak-tan ibaret olan ediblerin bu hayali köşkü de ötekiler gibi çarçabuk yıkılmış olacak ki bir da-dan bahsaçan olmadı.

Bundan, basın mensuplarının sahne mensupları gibi ya ihtiyarlamayacakları, yahut ihtiyarlasalardı da sefalet düşmiyecekleri mânâsı çıkarılabilir ki ikisi de az teselli değildi!

Yanlışlıklar

Yanlış ay - yıldızlar hakkındaki yazılarımıza okuyan bir zat, gönderdiği bir mektupta şöyle diyor: — «Dokunduğunuz mesele ihmal ve dikkatsizlikten başka bir şeydir. Dünyanın hiç bir yerinde, biçimi kanun ve nizama belirlenmiş milli bir timsale karşı bu kadar lâubalilik gösterilmez.

Sizin işaret edip düzelttiğiniz yanlış ay - yıldızlar serisine, müsaadenizle, ben de bir tanesini ilâve edeceğim:

Her gün ellerde gezen gümüş bir liraklara bir bakın, bunların üstünde ay - yıldız da bir yanlışlık şaheseridir.

Bu çeşit yanlışlıklar eski şirketlerden, eski idarede beklenbilirdi. Fakat Cümhuriyetten sonra, daha yakın zamanlarda yapılan bu hataya nasıl müsaade edilir!..»

KUŞ BAKIŞI:

Satınalma nöbeti

Muharebe dünyanın her tarafında insanların sınırlarını bozmıştır. Amerika gibi muharebe sahasına en uzak bir memlekette bile bunun neticeleri göze çarpmıyor. Gazetelerin yazdıklarına göre Amerikada halk bir satın alma nöbetine tutulmuştur. Kıymetli taşlar, kürklerle vesair bugü-bi şeyler adetâ kapışılıyor. «Bu satın alma» nöbetine bir çok sebepler gösterilmektedir. Bunlardan başlıcaları fazla kâğıd para çıkarılarak paranın kıymetinin düşmesi ve yeni vergiler yüzünden eşya fiyatlarının artması korkusudur.

Halkın hücumu yüzünden her şeyin fiatı yükselmiştir. Pirlantanın kratı 70 dolardan 285 dolara çıkmıştır. Elmas satın alanlar bunları kasalarına saklamağa razı olmamakta, üzerlerinde taşı-maktadırlar. Geçende Vander-bilt tarafından verilen bir baloda salonlar adetâ mücevherci mağazalarını andırıyordu. Her tarafta elmaslar parlıyordu. Halbuki bir zamanlar kadınlar hakikî elmaslarını kasada saklar, sahtelerini takarlardı.

Kıymetli elmaslarla gezmek meraklı Newyork polis müdürünün büyük sıkıntıya sokmuştur. Çünkü son zamanlarda elmas hırsızlığı görülmemiş derecede artmıştır. Polis müdürü hırsızlarla mücadele etmek için uğraşıp duruyor.

Diğer taraftan Fransada da «Satın alma» nöbeti kendini göstermektedir. Bozgundan sonra Fransadan İngiltereye gitmiş olan baron Maurice de Rothchild'in elbise ve çamaşırları geçen hafta satılığa çıkarılmış ve fiatleri görülmemiş derecede yükselmiştir. Baron de Rothchild iri yarı bir adamdı, yakası 47, ayakkabı 45 numara idi. Buna rağmen müzayedede halk ipek gömlekleri, ayakkabıları kapışmışlardır. Bir kaç saat içinde satış yekünü 200 bin frangi bulmuştur.

Sıra keten yatak takımlarının satılmasına geldiği zaman içeriye bir polis memuru girmiş ve satış durdurmuştur. Müzayedede memuru sebebi sorunca: «Bu gibi eşya vesikasız satılmaz. Bunun için satış durdurmanızı tebliğ etmek için emir aldım.» cevabını vermiş. Satış devam etseydi yekünün bir milyonu bulacağı tahmin ediliyordu.

Satın alma nöbeti başka memlekelerde de göze çarpmıyor. Bu nöbete en az tutulan İngilteredir.

Pazar günü umum müdür klüblere merasimle bayrak verecek

Beden Terbiyesi kanununa göre Gençlik klüplerine verilmesi icap eden klüp bayrakları pazar günü Fenerbahçe stadında saat 12.45 de Beden Terbiyesi Umum Müdürü general Cemil Taner tarafından merasimle verilecektir. Halen Edirne'de teftişte bulunan Umum Müdür bu iş için bugünlerde şehrimize gelecektir. Yeni bayraklar da kırmızı atlas üzerine bir tarafında beyaz ay yıldız ve altı ok, diğer tarafında klübün ismi ve tesis tarihi bulunacaktır. Bayrakların kenarlarında sırmadan saçaklar vardır. Klüplerin eskiden kullandıkları renkli bayraklar badema kullanılmayacaktır.

Edirne'de voleybol maçları

Edirne (Akşam) — Halkevi spor komitesi tarafından tertip edilen voleybol müsabakası kapalı spor salonunda yapılmış ve baştan nihayete kadar heyecanlı geçmiştir. Programa göre saat 12.30 da Halkevi - Lise B takımları karşılaşmışlardır. Müsavi kuvvette olan iki takımın bu karşılaşması heyecanlı geçmiş ve neticede Halkevi 14-15 10-15 sayı ile galib gelmiştir.

Bundan sonra mükelleflerle lise A takımının karşılaşması icab ederken mükellefler gelmediğinden tekrar Halkevi takımı lise A takımıyla müsabakaya girmiş ve neticede daha kuvvetli ve çalışmış olan lise takımı 1-15 7-15 gibi üstün farkla oyunu kazanarak bu müsabakalar için konmuş olan kupayı kazanmıştır.

Sokakta ve tramvayda

Hafta sonu benim olsun, dedim. Dilersem, sırtüstü yatıp hırsız polis romanı okuyayım; «Akşam» in bil-mecesini halledeyim; Kadınca lımanına bakan cumbanda cigaramı tellendirip hülâya kurayım. Dilersem, tiyatro, sinema, kahve, çayhaneye gideyim; dilersem sokak sokak dolaşayım.

Bir hafta bu programın üçüncü numarasını yani sokak sürtmeyi yaptım; yürüdüm. Yokmuş çıkmak hariç, gezinti, eğer sokakla ahbablık için ise, mutlak tabana bağlı olmalı. Çünkü tramvay, sizi yalnız trafızındaki hayata bağlar; eğer taksiye binmek sefahetini göze alırsanız aile bütçesinin varidatı fahiş sifra iniyor, onu masraf faslına yurdurmak, saç-ağartan bir hayat meselesi haline alıyor.

Yenicami kemerinin altı her vakit rüzgârıdır, fakat oradan geçmek zevklidir. Bir kere, kemerin çerçevesinden Eminönü, Halici, Köprü başını seyretmek var, ondan sonra da durup, bütünü zâmana meydan okuyan bir güzellik âbidesine her seferde ilk defa görmüş gibi doya doya bakmak var.

«Modadan Büyükkadaya geçer, Sabun kalbini bütün çeker, Pastırma sucuk, peynir düşmanı, Akıllı kedileri deli eder...»

Çatlak bir çocuk sesi. Henüz delikanlı çağına giriyor. Sırtını kemerin duvarına vermiş, elinde iki sicim, uçlarında siyah teneke iki fare, kaldırımın üstünde oynayıp duruyorlar. Çocuğun ayakları çıplak, pantolonu yırtık, ceketi partial, kısa yellerinden iki şiş, kırmızı el fırlamış, burun soğuktan mosmor; fakat vücut sağlam, gözler parlak, ve, bu ayazda, bu esvapla (daha doğrusu esvapsızlıkla) Yenicami kemerinin başında tenekeler fareler satarak yaşayan yürek her halde demir gibi.

Benim «tekir» için bir tane alayım dedim. — Farelerin neden çirkin? — Amma, akıllı kedileri deli eder, ablacığım... Teyze, ana diyebileceği bir ihtiyar kadına «abla» demek, nice bir diplomatın akına gelmiyince incelelik. Tali onu mektebe sevkederse hariciye memuru olabilecek bir kabiliyet gösterecektir. Fakat biraz sonra bu hükmümü geri aldım. Neden bugün bütün satıcılar ihtiyar kadınlara teyze, anne yerine ya abla, yahut bayan diyorlardı. Belki bir kaç ihtiyar kadın, yaşlarını hatırlatan fakat bazımıza çok samimi gelen «teyze» tabirine itiraz etmişlerdir. Bu vesile ile akhıma bir ihtiyar Amerikalı hocam geldi. New York'a gittiğim zaman mutlak arardım. Yetmişin üstünde idi. Fakat tırnakları, dudakları boyalı ve modaya uymak için gıdasından bile kesiyordu. Bir gün kürkünü satmak için girdiği bir dükkânda kendisine «old lady» (ihtiyar bayan) demişler. Kızmış, bağırışmış, dükkâncı: «Ya size «young lady» (genç bayan) diye mi hitap edeyim?» demiş.

Bizim hoca gülümseyerek: «Her halde bu hitap müşterinizin daha çok hoşuna gider.» demiş. ————— Muşambanın cebi delikti. Fare düşmesin diye çantama koymak istedim. Kemerin başında durdum, çantamı açtım. Farenin çirkinliği bana garip geldi. Çünkü fareler, bilhassa yavruları sevimidirler. Yuvarlak, kurşunî, gözler sıldır sıldır, bıyıklar dik ve sık! Bu, uçurtmaya benzeyen siyah tenekede adama, eskilerin uçan canavar hülyalarına benzeyen bugünkü hava silâhlarına, ef-sanelerde kan emen yarasa kılıkk vampirleri hatırlatıyor. Demek bugünkü dünya, Yenicami nideki cesur yavrunun suyunun altına bunun gibi korkunc gölgeler salıyor.

Fakat Yenicami kendisi, huzursuzluk veren bu düşüncemi dağıttı. Kanlı korkulu, kâbuslar gelip geçiyor; bir millet için asıl olan şey, Yenicami gibi kudret, ölçü ve vekar içinde, kimbilir ne kadar kanlı panayım arkasında bırakmış olan ezeli âbidelerdir! Asıl olan şey, huzursuzluk ve korku içinde, en fakir tabakadan bir yavrunun teneke den fare yapıp, satıp hayatını kazanması, fazla olarak da bir de buna beyit düzecek kadar cesur, ve yaratıcı-rıhlu olmasıdır.

Şurasını da ilâve edeyim ki benim akıllı «tekir» im, bu oyuncaktan şeye top gibi atılırken bunu görür görmez büzüldü, tısladı, bıyıkları dikildi. Bugünkü çocukların suurlarının altına sızan şeyler, değil kediyi kapları da tıslatacak, büzecek şeylerdir. Yarına çıkabilecek ferd ve millet bu kara gölgeler arasında yılmayan, hattâ fareci çocuk

gibi beyit düziip bunlarla eğlenendir. ————— Tramvaya Eminönünde bindim. «Ayağım yerden kalksın da ne olursa olsun» diye tramvaya sel gibi bir halk akipor. Sel beni ayakta bir köşeye yığırdı. Tramvayın içi, makina ile doldurulmuş bir sucuk haline gelince, vatman çanı çaldı, kalktı.

İlk gördüğüm şey, tâ ilerde, kucağında boynu sarık bir çocukla arıklaşmış kalmış bir kadıncağz oldu. Fakat başı kasketli bir lise talebesi kalktı, yerine kadını oturttu. İstanbul tarafında çocuklu, yaşlı kadınlara, sakatlara mektepiller mutlak yer veriyor.

Burada en çok azap çeken belki biletiçi. Bugünlerde hep «Bakırköyü Akıl hastahanesi hastaları arasında acaba kaç tane biletiçi var?» diye kendi kendine soruyorum. Bugün, «adamcağız acaba bizim köşeye nasıl gelebilecek?» diye düşündüm. Gelmesine hacet kalmadı. Önümde duran güzel ve genç bir kadının eşi elimden parayı ve binbir müskülât içinde biletiçiden biletimizi aldı.

Galatasaray ile Şişli arasında tramvaya binenler arasında geçen bir ikinci vak'a beni çok alâkalandırdı.

Bir ihtiyar kadın, asılacak kayışların hepsi meşgul olduğu için, bir kanapenin yanında, kanapenin arkasına yakalamış duruyordu. Elinde şemsiyesi ve paketi vardı. Tabii olarak, tuttuğu kanapenin sahibi kalkar kalkmaz yerine o oturacaktı. Kanapenin sahibi kımıldadı galiba, tâ ötede duran, kartal bakışlı, tepeden tırnağa kadar «lüküs» giymiş bir genç bayan, sağını solunu ite kaka bu kanapeye atıldı. Kanape sahibi kalkar kalkmaz, yerine tabii surette yerleşen ihtiyar kadını, Amerikanın uzak garbında görüş meydanlarındaki kaidesez güçlerini andıran bir saldırgan, yerinden söküüp atmağa çalıştı. «Lüküs» bayan her halde «tenis» ve «golf» oynayan bir sporcu; yoksa çocuk gibi sıkışık kalabalığı biletiçi bile yarmağa muvaffak olamazken o bir iki omuz

vuruşla tramvayın bir başından bir başına gitti. Fakat ihtiyar yerinden söküp atamadı, bu da adalesinin zaafından değil, ihtiyarın iyi yerleşmiş olmasından olacak. Gene bu «lüküs» bayan bir, hattâ belli de bir kaç ecnebi dili biliyor. Buna kimse şüphe etmesin diye ana dilini bir ecnebi gibi konuşmağa gayret ediyor. Fakat bu gayret, «lüküs» bayan hiddetli olduğu vakit boşa gidiyor, çünkü o zaman hepimiz gibi konuşuyor. Bunu da tramvay halkı, «lüküs» bayanın tramvay halkına bir nutuk irad etmekte olduğu zaman farketti. Nutuk uzandı, bitmeden Osmanbeye geldik, ben de indim. Fakat nakaratı şu idi:

«Aramızda henüz yaşamasını bilmiyecek kadar, medeni olmayan insanlar var (bu tabii ihtiyar kadına)... Şemsiye ile tramvaya binilir mi? Az daha çorabımı yırtacaktı. (Acaba ihtiyarın dizlerinin arasında duran şemsiye, lüküs bayanın çorabına nasıl dokundu diye düşündüm) pakette tramvaya nasıl binilirmiş, yaşamasını bilmiyorlar... Acaba lüküs bayan tramvaylara birer «vestiyer» konulmasını mı tavsiye edecek diye düşünürken, vatman «acele edelim» diye bağır-dı, itiştik ve indik.

Istanbul tramvaylarında da ferdi bazan ihtiyar, sakat ve çocuklu kimselere yer vermediği olur. Fakat bir ferd, onları yerlerinden söküüp atmağa kalkmaz, neden?

Istanbul halkının hemen hepsi tramvaya biner. Beraber sıkıntı ve güçlük çekenler arasında bir kardeşlik, mihneti bir paylaşmak zihniyeti hasıl olur. Köprünün öbür tarafında da tramvaya binen bir ekseriyet vardır. Fakat o tarafta hususi otomobili küçük bir zümre vardır. Bunlar, tramvaya yeni biniyorlar, henüz buna alışmadılar. Ve «lüküs» bayanın «aramızda yaşamasını bil-meyenler» dediği zümre bu zümredir. Fakat onlar da, savet hususi otomobillere uzun müddet izin verilmeye, yalnız evde ve «lüküs» yerlerde değil, kalabalık tramvay-larda, İstanbulun mekten talebesi gibi yaşamasını öğreneceklerdir!

Helide Edib

AKSAM SPOR

İngiliz futbolcularile yapılacak maçlar

Galatasaray ve Fenerbahçe kendi kadrolarile oynayacaklarını bitiriler

Maçları takip için şehrimizden bir çok meraklı Ankaraya gidiyor

Büyük bir alaka ile beklenen İngiliz futbol takımının Ankaraya geldiğini dünkü nüshamızda bildirmiştik. İçlerinde İngilterenin başta gelen klüplerinden en tanınmış muhtelif beynelmilel oyuncuları bulunan bu takımın çok kuvvetli olduğu ve hakiki İngiliz futbolundan nümune göstereceği alâkadarlar tarafından ileri sürülmektedir. Bu takımın İstanbul'a getirilmek teşebbüslerinin akim kaldığı haber alan futbol meraklıları maçları takip etmek üzere Ankaraya gitmeğe başlamışlardır.

Beden Terbiyesi Umum Müdür-lüğü tarafından tesbit edilen son ve kat'i programa nazaran İngilizler ikinci teşrin 29 cumartesi günü Ankara muhtelili ile, 30 pazar günü Harbiye klübü ile karşılaşacaklardır. Bir hafta istirahatten sonra birinci kânunun 6 ncı cumartesi günü Fenerbahçe, 7 nci pazar günü Galatasaray İngiliz sporcularile maç karşılaşmaları yapacaklardır. Maçlar 19 Mayıs stadında oynanacak ve cumartesi günü karşılaşmalar 14.30 da pazar günü karşılaşmalar at yarışları dolaysıyla saat 13 de yapılacaktır. İngiliz takımına karşı son maçları yapacak olan Fenerbahçe ve Galatasaray takımlarının takviyeli bir şekilde Ankaraya gitmesi takarrür etmiş ise de bu klüplerin kaptanları kendi anlaşmış takımlarının daha iyi netice alacağını ve takviye edilecek takımlarda iyi bir anlaşma imkânı olmadığını ileri sürerek bu teklifi kabul etmişlerdir.

Federasyonca Galatasaray ve Fenerbahçenin mukabil teklifleri kabul edildiği takdirde oyuncuları gelecek hafta perşembe günü Ankara'da bulunmak üzere çarşamba günü şehrimizden hareket edeceklerdir. Fener ve Galatasaray oyuncularını

Serbest güreş müsabakaları

Güreş ajanlığı tarafından tertip edilen serbest güreş müsabakaları pazar günü Fatih güreş klübü salonlarında yapılacaktır. Tecrübeli güreşçiler arasında yapılacak olan bu müsabakalara bütün tamnmiş pehlivanların girecekleri haber verildiğinden karşılaşmaların çetin geçeceği tahmin edilmektedir.

Bu müsabakalarda Beden Terbiyesi Umum Müdürü General Cemil Taner de bulunacak ve bu münasebetle mevsim başındanberi yapılan güreş müsabakalarında derece alan pehlivanlara mükkâfat tevzi olacaktır.

Kız mektepleri voleybol maçları

Dün Eminönü Halkevinde Kız mektepleri voleybol karşılaşmalarına devam edilmiştir. İlk karşılaşma Boğaziçi - İnönü takımları arasında olmuş, müsavi kuvvetlerin çarpıştığı bu maçta ilk seti İnönü 16 - 14, 2 nci seti 15-10 Boğaziçi kazanmıştır. 3 üncü set çok seri geçmiş neticede 3 üncü seti de 15 - 8 Boğaziçi kazanmıştır.

Takımlar: Boğaziçi Lâmia (k) Seniye Salmaz, Handan, Hale, Sadun.

İnönü: Şahver, Saima, Leman Hadiye, Sükran, Neriman (Sma-bat) günün ilk maçı Camlica İstik-bâl arasında idi. İstikbâl - İmcedin-den Camlica hükmün galip geldi.

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Amerikada bir macera

Afrikanın Gine müstemlekesinden yeni dönen vahşi hayvanlar avcısı Lady Brayton Londrada bir konferans vermiş ve buna bilhassa yüksek mekteplerin kız ve erkek talebesini davet etmiştir. Lady Brayton, konferansı esnasında, kendisini bir domuz mukabilinde satın almağı teklif etmiş olan Gine'deki vahşi kabile reislerinden birinin filmi sahnedeki göstermiş ve demiştir ki:

Aynı isim taşıyan binlerce kişi

Danimarka, halkının binlerce aynı ve birbirine benzer isim taşımasıyle şöhet bulmuştur. Meselâ, Kopenhagen merkez telefon rehberinde 80.000 kişinin ismi Yansen'dir. Bunun yanında, Petersen, Hanzen, Karlsen, Larsen, Hanzen, Kristensen gibi birbirine benzer isimler pek çoktur. Danimarkada hükümet makamları tarafından isim değiştirilmesi için çok kolavlık gösterilmektedir. Ev değiştirilirken ekseriya isimlerin değişmesi icap ediyor. Çünkü bir apartmanda aynı isimde

birkaç kişi bulunuyor. Bunun içinde ki Danimarka, ismin en kolay değiştirildiği memleket olmuştur.

Fakat asıl güçlük, yeni isimlerin bulunmasındadır. İsimlerinin değiştirilmesi için vaki olan pek çok mü-tacaatlardan dolayı Kopenhagen Genealoji enstitüsü, yeni yeni muhtelif isimler bulmakta güçlük çekmektedir.

Yutland havalisi spor klübünün idare meclisine seçilen 7 âzadan her birinin ismi Yansen'dir.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

REZALET

Bulduğumuz salon pek sıcak. Çeşit çeşit levantla kokulu birbirine karışmıştı. Kadınların ekserisi şık, genç ve güzeldi. Kapının yanında duruyor, grup grup oturmuş dedikodu yapanları uzaktan seyrediyordum. Bir aralık Sıdki yanıma yaklaştı ve kulağıma eğildi:

— Birader, şu «Şermin bey» denilen kart züppeye tahammül edemiyecem!.. Ne sinir herif yahul!.. Bak şimdi de gitmiş Leylâ ile burun buruna konuşuyor.

Sıdki ne zamandanberi Leylânın tutğunu idi. Hatta onunla evlenmek istediği bile söyleniyordu. Bunun için kendisine döndüm, sordum:

— Ne o?... Leylâyı kıskanıyor musun?..

— Hayır, kıskanmak değil... Fakat şu iki dirhem bir çekirdek herife fena işçiyorum... Bir an olsun Leylânın peşini bırakmıyor... Sonra o ne caka, o ne yüksek perdeden atış!.. Bak, bak, bak... Şunun uzaktan haline bak!..

Sıdkiyi biraz kıskırtmak için:

— Öyle söyleme... Bu adamın kadınlar üzerinde dehşetli bir tesiri var... Kendisini çok beğeniyorlar. Herkes ondan «dünyanın en zevkli erkeği» diye bahsediyor. Bilhassa gilyinşi ve süklü ile nazarı dikkati çekiyor... dedim.

Bu söz üzerine Sıdki:

— Hahahahay... Gülelim... Evet vakta onu herkes pek şık zannediyor ama... Bir kere şu üzerindeki elbiseye baksana... dedi.

— Fena elbise değil ki.

— Tanımadım mı o elbiseyi!..

— Hayır...

— İyi bak canım!..

— Nafile tanyamadım!..

— Benim eski elbiseim... Geçen ay onu 15 liraya eskiciye satmıştım... Demek o alıp gıymış!..

— Haydi canım sen de!..

— Temin ederim ki, o elbise... Hatta hatırlar mısın? Geçen sene koluna mürrekkep damlamıştı. Lekeciye vermiştiler. Eski lekenin hafif toparlak bir izi kalmıştı. Git de yakından bak!.. Aynı iz duruyor... Haydi yavaş yavaş beraber gidelim!

Doğrusu bu işe pek şaşmıştım. Sıdki'nin beni onların yanına sürüklemesinde iki maksadı vardı. Evvelâ «Şermin bey» denilen zatın üzerindeki elbisenin vaktile kendisine ait olduğunu isbat etmek, ve onu Leylâ ile başbaşa bırakmamak!..

Yanlarına yaklaştığımız zaman arkadaşımın «kart züppe» dediği adam terzilerden ve erkek elbiselerinden bahsediyordu. Leylâyı şunları söylüyordu:

— Doğrusu terzim hakiki bir sanatkârdır. Evet, biraz pahalya diker... Meselâ bir kostümü 150 liradan aşağı vermez ama dikildi de harikadır.

Bakınız bu elbise bana 165 liraya mal oldu... Bir kupon kumaştı. O harikulâde dikildi de ilâve edince ortaya şaheser bir elbise çıktı!..

O böyle söylerken yanımda Sıdki'nin kendisini zor zaptettiğini hissediyordum!.. Hakikaten adamın elbisesi tipki arkadaşımın eski kostümü!.. Onun koluna baktım. Evet, vaktile döktülmüş mürrekkebin hafif izi — dikkat edilince — belli oluyordu.

Bu sırada Leylâ, tatlı bakışlarını «Şermin bey» e çevirmiş:

— Fakat elbiseniz de hakikaten pek şık... Muhakkak ki siz harikulâde iyi giyinirsiniz!.. Bilhassa kumaş seçmekte zevkinizi takdir etmemek mümkün değildir, diyor.

«Şermin bey» Sıdki'nin kendisini çekemediğini ve onun Leylâ hakkındaki hislerini biliyordu. İki rakip bir an göz göze geldiler. Şermin Sıdki'ya yüksek perdeden:

— Monser... Sizi de benim terzinin adresini vereyim de kostümlerinizi orada yaptırınız!.. Terzi cihetinden pek talihlisiniz. Adem olduğunuz ilk bakışta anlaşılıyor!.. dedi.

Bu söz üzerine Sıdki kıpırmış; keşildi. Zaten çocuk Şermine fena sinirleniyordu. Şermin'in şu cüretkârlığı onu çileden çıkarmıştı. Maamafaki kendini topladı. Şöyle alaycı bir tavırla:

— Vakta kostümünüz pek şık amma kolunuzda bir leke izi görüyorum. Mürrekkep mi damlattınız?

— Hayır monser... kokteyl dökmüşüm. Garip bir leke yaptı. İşte o esnada müthiş birşey oldu. Sıdki salonun ortasına kadar yürüyerek gayet yüksek sesle:

— Bu benim bir ay evvel eskiciye sattığım kostümümdür!.. dedi.

Bütün salon, bilhassa kadınlar açılmış gözlerle ona bakıyorlardı. Sıdki bir dram aktörü gibi:

— Evet... dedi, tâ kendisi... Bu kostüm benim eski kostümüm!

Şermin horoz ibiği gibi bir renk almıştı:

— Rica ederim... Rica ederim!.. Bana hakaret ediyorsunuz. Bu elbise için ben tamam 165 lira verdim!..

— Hayır efendim, sırtınızda benim eski kostümümü diyor musunuz?.. Hatta koluna da mürrekkep damlatmıştım. Sizin kokteyl döktüğünüz dediniz yere... Ben elbiseyi tanımadım mıymı hiç?..

— Canım efendim, elbise ebiseye benzemez mi?..

— Ben bu sırtınızda elbisenin benim olduğuna size derhal isbat edebilirim!..

— Tuhaf şey!..

— Madem ki bunun benim eski elbise olmadığını ileri sürüyorsunuz. Burakınız isbat edeyim.

Bütün salon şimdi iki ekkeğin bu münakaşasını büyük bir merakla takip ediyordu. Bilhassa kadınlar çok alkâkard oluyordular. Leylâ yanındaki Şermine bakarak:

— Madem ki bu kadar ısrarla iddia ediyorsunuz. Burakınız bu elbisenin vaktile kendisine ait olduğunu isbat etsin!..

— Şimdi herkes Şermine musallat oluyordu:

— Evet, evet... Burakınız isbat etsin!.. Bakalım buna muvaffak olacak mı?..

Şermin renkten renge giriyordu:

— Fakat nasıl olur?... Bu bana hakaret demektir.

— Hayır, hayır... Bu gülünç iddiayı çürütmek için bu fedakârlığa katlanmanız lâzım!..

Leylâ ona sıcağın bakışlarıyla:

— Ne olur? Benim hatırım için!.. Acaba nasıl isbat edecek!..

Sıdki ise meydan okurcasına:

— Haydi, diyor, razi mısınız?... İsbat edeyim mi?..

Nihayet Şermin bir kahramanlık göstermeğe mecbur oldu, cevap verdi:

— Peki... Razıyım... İsbat ediniz de görelim!..

Sıdki birdenbire ona şu sual sordu:

— Ceketinizin sol omuzu astarının içine ne dikildirdi?

Şermin şaşırdı:

— Ne gibisi?..

— Omuzun altında birşey diktili...

Evet, benim zamanında iken oraya birşey dikilmişti. Elbiseyi bozdurtmadan giydiğiniz için hâlâ onun orada bulunduğunu zannediyordum... Söyleyiniz bakalım. Sol omuzunuzda ne var? Astarın altında...

— Birşeyler yok!..

— Hayret doğrusu!.. İşte hakikaten çörekotul. Sıdki iddiasını isbat etti!..

Şermin de sanki pek şaşmış gibi:

— Acap!.. diyor, bunları acaba benim terzim mi oraya koymuş!..

Sıdki:

— Durun öyleyse... dedi. Ceketin sağ kolunu tersine çevirin orada astarın üzerine boyalı mor kalemler kendi imzaları atmıştı!.. Bunu da neyin yaptığını başka bir gün anlattırım!..

Bu sefer ceketin sağ kolu tersine çevrildi. Hakikaten orada astarın üzerinde mor kalemler kocaman bir «Sıdki» imzası vardı.

Şimdi herkes şaşkın şaşkın Şermin'e bakıyordu. O yavaşça 165 liralık elbisenin ceketini eline aldı ve salonun dışarı süzülürdü. Bu rezaletten sonar bir daha da ortaklarda görünmedi!..

Bir denbire hayretli sesler yükseldi:

İzmir mektupları

Tütün satışı için hazırlık başladı

Pamuklar toplanıyor, Zeytinyağı ihracı için tedbir alınmaktadır

İzmir (Akşam) — Bu sene Ege bölgesinin tütün rekoltesi 28 milyon kilo tahmin ediliyor. Amerikan firmaları da dahil olmak üzere tütün ihrac eden bütün firmalar, eksperlerini tütün sahalarına göndermişlerdir. Her yerde tütün satılmak için hazırlıklar yapılmıştır.

Bu sene, tütünlerimize alıcı çoktur. Mahsulün kalitesi çok iyidir. Rekolte, geçen seneye nazaran daha azdır. Amerikan firmaları, her yıl Bulgaristan ve Yunanistan'dan aldıkları şark tütünlerini de Türkiye'den temin edecekleri için vaziyet müsaidir. Tütünlerimizin çok iyi fiate satılacağı kuvvete tahmin ediliyor. Müstahsiller, tütünleri tamamen denk haline getirmişlerdir. Piyasasının açılmasını beklemektedirler. Ticaret Vekâletinin, 15 ilkanın tarihinde piyasayı açacağı ümit ediliyor.

Pamuk rekoltesi

Bu sene Ege bölgesinin pamuk rekoltesi 14,000 ton tahmin edilmektedir. Geçen seneki rekolte 14,400 tondur. Bazı yerlerde pamuk mahsulleri elân tarladadır, kaldırılmaktadır.

Çobanlar, bu ay başında hilâlin sivri iki ucunun cenuba müteveccih bulunduğunu gördükleri için bu ayın yağmursuz geçeceğini söylemişlerdi. Yağmur beklemesi olayı hem tarlalarda bulunan pamuklar islanacak, bir kısmı toplanamayacak, islananlar nefasetini kaybedecek hem de kişlik zeriya, ehemmiyetli surette sekette uğruyacaktır.

Havaların yağmursuz devam etmesi sebebiyle vilâyetimiz dahilinde tohumlukların ekimine hararetle ve ehemmiyetle devam olunmaktadır. Vilâyetçe temin olunan iyi tohumluklar, her kazaya, nahiyeye ve köy zönderilmiş, müstahsilere verilmiştir.

Bazı yerlerdeki müstahsiller henüz tevziat yapılamamışsa da bu hafta içinde onlar da tohumluklarını alacaklardır. Bazı köyler halkı, kendilerine verilen tohumlukların azlığından şikâyet etmişlerdir. Bunlara, mümkün olursa bir miktar daha tevziat yapılmasına çalışılacaktır.

Bu seneki üzüm ve incir mahsulü:

— Aaaa... Şaşılacak şey!..

— Hayret doğrusu!.. İşte hakikaten çörekotul. Sıdki iddiasını isbat etti!..

Şermin de sanki pek şaşmış gibi:

— Acap!.. diyor, bunları acaba benim terzim mi oraya koymuş!..

Sıdki:

— Durun öyleyse... dedi. Ceketin sağ kolunu tersine çevirin orada astarın üzerine boyalı mor kalemler kendi imzaları atmıştı!.. Bunu da neyin yaptığını başka bir gün anlattırım!..

Bu sefer ceketin sağ kolu tersine çevrildi. Hakikaten orada astarın üzerinde mor kalemler kocaman bir «Sıdki» imzası vardı.

Şimdi herkes şaşkın şaşkın Şermin'e bakıyordu. O yavaşça 165 liralık elbisenin ceketini eline aldı ve salonun dışarı süzülürdü. Bu rezaletten sonar bir daha da ortaklarda görünmedi!..

Bir denbire hayretli sesler yükseldi:

— Tuhaf şey!..

— Madem ki bunun benim eski elbise olmadığını ileri sürüyorsunuz. Burakınız isbat edeyim.

Bütün salon şimdi iki ekkeğin bu münakaşasını büyük bir merakla takip ediyordu. Bilhassa kadınlar çok alkâkard oluyordular. Leylâ yanındaki Şermine bakarak:

— Madem ki bu kadar ısrarla iddia ediyorsunuz. Burakınız bu elbisenin vaktile kendisine ait olduğunu isbat etsin!..

— Şimdi herkes Şermine musallat oluyordu:

— Evet, evet... Burakınız isbat etsin!.. Bakalım buna muvaffak olacak mı?..

Şermin renkten renge giriyordu:

— Fakat nasıl olur?... Bu bana hakaret demektir.

— Hayır, hayır... Bu gülünç iddiayı çürütmek için bu fedakârlığa katlanmanız lâzım!..

Leylâ ona sıcağın bakışlarıyla:

— Ne olur? Benim hatırım için!.. Acaba nasıl isbat edecek!..

Sıdki ise meydan okurcasına:

— Haydi, diyor, razi mısınız?... İsbat edeyim mi?..

Nihayet Şermin bir kahramanlık göstermeğe mecbur oldu, cevap verdi:

— Peki... Razıyım... İsbat ediniz de görelim!..

KONUŞAN MUMYALAR

Tefrika No. 115

Yazan: İSKENDER F. SERTELİ

— Bu korkulmuyacak bir şey değil. Bir adam boyundan fazla uzunluğu var... şimdi bacaklarımıza dolanırsa ne yaparız?

Atlar büsbütün tepinmeğe ve birbirlerinin üzerine çıkar gibi şahlanmağa başlıyor, şeyh Abdullah:

— Ya settar, destur...

Diyecek yere eğildi ve yılanı başından tutup kaldırdı.

İhtiyar, yılanı serbetliydi. Hayvan bir müddet, kamçı gibi, kuynuğunu salladı... sonra birden hareketsiz kaldı... başını yere sarkıttı. Ve ihtiyar fellâh onun başını ucunda sallıyarak, duvarın üstünden dışarıya fırlattı.

Şeyh Abdullah bu işi o kadar mahirane bir şekilde yapmıştı ki, Sarıca hayretinden bakakalmıştı. Atların kiş-nemesi dürmüştu. Sarıca:

— Aslanlar gülerse, şu mezara ben-zeyen uğursuz yerden çıkacak.

Diye söyleniyordu. İhtiyar kulağını kapağa dayadı:

— Aslanların kürekemeleri ve koşu-maları duyulmuyor. Galiba döndüler.

— Biraz daha bekiyelim mi? Yoksa kapağı açıp çıkalım mı?

— Bana kalırsa şefak sökünceye kadar bekiyelim. Sabah olunca on-lar nasıl olsa giderler... burada kal-mazlar.

Sarıcanın aklına bir çare geldi:

— Dışarıya bakalım...

— Kapıda delik yok. Nasıl bakabi-liriz?

Sarıca birden atın sırtına sıçrayıp ayağa kalktı ve başı duvara yetti. Uzandı... etrafına bakındı.

— Meydana hiç bir hareket yok. Aslan sürüsü yola düzülümüş...

— Görünüyor mu?

— Evet. Uzaktan gölgelerini görü-yorum. Tepeden aşağıya doğru koşu-şuyorlar.

— Âlâ. Firavunun sayesinde kurtul-duktur demektir.

— Sus. Günaha girme! Bizi Tanrı kurtadı.

— Onu inkâr etmiyorum amma... Firavunun sarayından kalma şu odaya sığınmamış olsaydık, Allah bu lütfu-na da mazhar olmazdık.

— Tuhaf şey! Mısırlılar, binlerce yıl önce yaşamış ve ölmüş olan Firavun-lardan hâlâ korkuyorlar... onların bir kudret ve kuvvet sahibi olduğuna ve hâlâ birşeyler yapmağa muktedir bu-lunduna inanıyorlar. Sen de bu he-zeyanlara inanarlardan birisin gal-ba!..

İhtiyar fellâh cevap vermedi ve ya-vaşa kapağı açtı, dışarıya çıktı. Zaten bu sırada şefak sökmeğe, ortak ay-dınlanmağa başlamıştı.

Şeyh Abdullah meydana dolaydı ve biraz sonra:

— Hayvanları dışarıya çıkar, Seyit! Aslanlar gitmişler... artık rahatça uyuyabiliriz.

Diye bağırdı. Sarıca hayvanlardan önce meydana fırladı:

— Oh... şu mezardan kurtulduk. Allah çok şükür... bundan sonra uyumak değil, yola çıkmak sırası gelmiş-tir.

— Hayır, seyit. Yola çıkmak için çok erkendir. Yolda vahşi hayvanlar sürüsüne raslayabiliriz. Güneş doğma-dan yola çıkamayız.

Sarıca alçak bir duvarın üstüne oturdu.

— Biz nerdeydik, nereye geldik! - diye söylenmeğe başladı - İstanbul'dan Mısır çöllerine geleceğimi, bur-da kaç bere ölümden kurtulacağımı rüyada görmem inanmazdım.

Vakit geçirmek için konuşuyordular. Şeyh Abdullah sordu:

— İstanbul'da evli misin? Şeyh?

— Hayır. Henüz dünya evine girme-dim. Burada bir Çerkes dilberine tutulmuşum. Onu da Şabaka elimden aldı.

— Şabaka mı dedin?

— Öyle ya, benim canımı yakan, sonra da beni Devlet bayın cellâdın-dan kurtaran odur. Ona karşı hem unutulmaz bir kinim var... hem de minnetim...

— Bu korkulmuyacak bir şey değil. Bir adam boyundan fazla uzunluğu var... şimdi bacaklarımıza dolanırsa ne yaparız?

Atlar büsbütün tepinmeğe ve birbirlerinin üzerine çıkar gibi şahlanmağa başlıyor, şeyh Abdullah:

— Ya settar, destur...

Diyecek yere eğildi ve yılanı başından tutup kaldırdı.

İhtiyar, yılanı serbetliydi. Hayvan bir müddet, kamçı gibi, kuynuğunu salladı... sonra birden hareketsiz kaldı... başını yere sarkıttı. Ve ihtiyar fellâh onun başını ucunda sallıyarak, duvarın üstünden dışarıya fırlattı.

Şeyh Abdullah bu işi o kadar mahirane bir şekilde yapmıştı ki, Sarıca hayretinden bakakalmıştı. Atların kiş-nemesi dürmüştu. Sarıca:

— Aslanlar gülerse, şu mezara ben-zeyen uğursuz yerden çıkacak.

Diye söyleniyordu. İhtiyar kulağını kapağa dayadı:

— Aslanların kürekemeleri ve koşu-maları duyulmuyor. Galiba döndüler.

— Biraz daha bekiyelim mi? Yoksa kapağı açıp çıkalım mı?

— Bana kalırsa şefak sökünceye kadar bekiyelim. Sabah olunca on-lar nasıl olsa giderler... burada kal-mazlar.

Sarıcanın aklına bir çare geldi:

— Dışarıya bakalım...

— Kapıda delik yok. Nasıl bakabi-liriz?

Sarıca birden atın sırtına sıçrayıp ayağa kalktı ve başı duvara yetti. Uzandı... etrafına bakındı.

— Meydana hiç bir hareket yok. Aslan sürüsü yola düzülümüş...

— Görünüyor mu?

— Evet. Uzaktan gölgelerini görü-yorum. Tepeden aşağıya doğru koşu-şuyorlar.

— Âlâ. Firavunun sayesinde kurtul-duktur demektir.

— Sus. Günaha girme! Bizi Tanrı kurtadı.

— Onu inkâr etmiyorum amma... Firavunun sarayından kalma şu odaya sığınmamış olsaydık, Allah bu lütfu-na da mazhar olmazdık.

— Tuhaf şey! Mısırlılar, binlerce yıl önce yaşamış ve ölmüş olan Firavun-lardan hâlâ korkuyorlar... onların bir kudret ve kuvvet sahibi olduğuna ve hâlâ birşeyler yapmağa muktedir bu-lunduna inanıyorlar. Sen de bu he-zeyanlara inanarlardan birisin gal-ba!..

İhtiyar fellâh cevap vermedi ve ya-vaşa kapağı açtı, dışarıya çıktı. Zaten bu sırada şefak sökmeğe, ortak ay-dınlanmağa başlamıştı.

Şeyh Abdullah meydana dolaydı ve biraz sonra:

— Hayvanları dışarıya çıkar, Seyit! Aslanlar gitmişler... artık rahatça uyuyabiliriz.

Diye bağırdı. Sarıca hayvanlardan önce meydana fırladı:

— Oh... şu mezardan kurtulduk. Allah çok şükür... bundan sonra uyumak değil, yola çıkmak sırası gelmiş-tir.

— Hayır, seyit. Yola çıkmak için çok erkendir. Yolda vahşi hayvanlar sürüsüne raslayabiliriz. Güneş doğma-dan yola çıkamayız.

Sarıca alçak bir duvarın üstüne oturdu.

— Biz nerdeydik, nereye geldik! - diye söylenmeğe başladı - İstanbul'dan Mısır çöllerine geleceğimi, bur-da kaç bere ölümden kurtulacağımı rüyada görmem inanmazdım.

Vakit geçirmek için konuşuyordular. Şeyh Abdullah sordu:

— İstanbul'da evli misin? Şeyh?

— Hayır. Henüz dünya evine girme-dim. Burada bir Çerkes dilberine tutulmuşum. Onu da Şabaka elimden aldı.

— Şabaka mı dedin?

— Öyle ya, benim canımı yakan, sonra da beni Devlet bayın cellâdın-dan kurtaran odur. Ona karşı hem unutulmaz bir kinim var... hem de minnetim...

— Tuhaf şey! Kıskançlık yüzünden mi oldu bu iş?

— Bunu hâlâ ben de anıyamadım. Fakat, Şabakanın yegâne çekemediği ve kıskandığı kadın o imiş... yani benim sevdiğim.

— Öldürdü mü onu?

— Kendi öldürmedi amma, cellâdına öldürttü.

— Şabaka yaman bir kadındır. Seyit! Eğer padişah onun elde etseydi, şimdi Devlet baydan eser kalmazdı.

— Ne diyorsun? Şabaka, Devlet bayı öldürdü mü?

— Bu da lâf mı? Devlet bayın zaman Şabakanın elindedir. O, istediği zaman Devlet bayı hem de kolayca öldürebilir. Ben Sultan Selimin yerinde olsam böyle yapardım. Devlet bayı Şabakaya öldürdü ve çöl seferine bölgele - kan dökmüden — nihayet verdim.

Libyada harbin ikinci safhası başladı

(Baş tarafı 1 inci safhede)

İngilizler Aguilu'ya zaptettiler

Kahire 25 (A.A.) — İngiliz ortaklar tebliği: Aguilu'nun zaptedildiği bildirilmektedir.

Kahire 25 (A.A.) — Sidi Rezek'de cereyan eden ve bir girdab hissi veren muharebe, Alman tanklarını, umumi hercümercin şimal doğusuna geçirmek gibi bir netice vermiş ise de bu, İngiliz kuvvetlerinin çelik çenberinden kurtulmaları manasını tazammun etmez. Bir ricat ke, Rommel kuvvetleri yeni bir takibe maruz bırakılmadan başka, fide verilmeyecektir. Büyük meydan muharebesi devam ederken, malzeme ve tamirat meselesi de acil bir mahiyet almaktadır.

İngilizler, garp istikametinde sahil boyunca ilerledikleri ve Mihver tarafından güçlükle biriktirilen malzeme depolarını ele geçirdikleri nispete Almanların müskülâtı artacağı aşikardır.

İngiliz tebliği

Kahire 25 (A.A.) — Orta Şarkta Britanya kuvvetleri umumi karargâhının tebliği:

Sidi Rezek çevresinde Britanya ve Alman zırhlı kuvvetleri arasında şiddetli muharebeler devam etmektedir. Dün bu çevreye gelmiş bulunan takviye kuvvetleri de muharebeye iştirak etmişlerdir. İlk hareketi geçmiş olan Cennubi Afrika kütaları, kamyonlarla nakledilen ve tanklardan yardım gören Alman kuvvetlerinin şiddetli bir hücumuna uğramışlardır. Kendilerine tahsis edilen hususi kesimde düşmana nisbetle adette çok az olan Cennubi Afrika kütaları Britanya zırhlı kuvvetleri karşı hücum yapmaya ve Alman tanklarını ağır zayıt vererek taredinciyi kadar mükemmel bir cesaretle harbetmişlerdir.

Bu arada Britanya tanklarından müzaheret gören Yeni Zelanda kuvvetleri Trig - Capuzzo yolunu takip eden umumi hat boyunca Tobruk'a doğru ilerlemeğe devam etmişlerdir. Bu meydan muharebesi, devamı müddetince büyük bir şiddetle cereyan etmiştir. Her iki tarafın da başlıca macadı kabul olduğu kadar zırhlı kuvvet imha etmek olmuş ve yapılan şiddetli muharebe her iki taraf da sıra ile yer almış ve yer vermiştir. Her iki tarafın da kaybı ağırdır. Fakat muharebenin mahiyeti itibarile kayıplarımızın ve düşmanın verdiğimiz kayıplarımızın tesbiti şimdilik mümkün değildir. Tobruk'ta bir çıkış hareketi yapan Britanya kuvveti kazanılan mevzilerini kuvvetlendirmiş ve yarısı Alman olmak üzere 2000 den fazla esir almıştır.

Hudut çevresinde 1000 den fazla esir alınmıştır. Daha birçok esir de getirilmektedir.

Diğer taraftan muharebenin devam ettiği çevrenin cenup kesiminde Cerabub'daki seyir kuvvetlerimiz büyük takariller kaydedilmişlerdir. Beşinci Hind tümenine bağlı kütalar Giale yakınlarında Ageyla'yı zaptetmişlerdir.

Hava kuvvetlerimiz gündüz hava üstünlüğünü muhafaza etmişler ve devamli surette Alman kuvvetlerini motorlî nakil vasıtalarını bombalamışlar ve bunlara ağır kayıplar vermişlerdir.

Ayrıca uçmak suretile hücum eden av tayyarelerimiz de düşmana kayıplar vermişlerdir. Ordu ve hava kuvvetleri arasındaki iş birliği en yüksek derecede devam etmekte ve donanmanın yardımı muvaffakiyetle tevvüç etmektedir.

Alman tebliği

Berlin 25 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Şimali Afrika, cephenin bütün kesimlerinde inada harbedilmektedir.

Sidi Barrani'nin şimalinde oldukça büyük bir İngiliz harp gemisini bir hava torpili tam isabetle vurmuştur.

İki taraf birbirine girdi

Kahire 25 (A.A.) — Sidi Rezek'te cereyan eden meydan muharebesi Alman tanklarını daha ziyade çevrenin şimal batısına geçmesi neticesini vermiştir. Şimdi bu bölgede iki taraf birbirine geçmiş bulunuyor. Bu vaziyet Alman tanklarının Britanya kuvvetlerinin çelik çenberinden kurtulmakta olduğu manasını tazammun etmemektedir. Geri çekilme, Alman kuvvetlerini sadece yeni bir takibe maruz bırakacaktır.

Gambut'un düşmesi

Roma 25 (A.A.) — İtalyan radyosu, Gambut'un Britanya kütaları tarafından işgalini yalanlamaktadır.

Libya harbinin Amerika-lar için ehemmiyeti

Nevyork 25 (A.A.) — New - York Herald Tribune gazetesi yazarı:

İngilizler, teknik bir mesele olan Libyada işe koordinasyonunu ve seri yer değiştirmelerini icabettiren muharebelerde maktul birliktir tamiri ilerini Almanlardan daha iyi bir şekilde halletmiş bulunuyorlar. İngilizler hareketlerini seri olduğu kadar kuvvetli bir şekilde yapmışlar ve taarruzlarını büyük bir isabetle idare etmişlerdir. Geçen sene Graziani'nin başına geldiği gibi, bu sene de Almanlar gafil avlanmıştır. Bu muharebe

Moskova muharebesi şiddetlendi

(Baş tarafı 1 inci safhede)

Moskova 25 (A.A.) — O.F.I.1 Sovyet resmi ajansı Tass, Alman kiralıklarının Klin kesiminde yeni bir ileri hareket yaptıkları haber vermektedir.

on iki gün zarfında, iki tank tümeni ve bir motörlü tümen tarafından yapılan şiddetli hücumlardan sonra, düşman, bugün öğleden sonra Moskova şosesine çıkağa muvaffak olmuştur.

Bu kesimde, 7 günberi bir fasıla-sız muharebeler cereyan ettiğini ve burada Almanların çok fazla sayı üstünlüğüne sahip olmalarına rağmen Rusların hükümet merkezi civarındaki araziye karış karış kuvvetle müdafaa ettiklerini, her gün take takviye kuvvetleri aldıklarını ilâve etmektedir.

Tass ajansına göre, Rus kütaları, her gün, 25-30 Alman tankı tahrip etmektedirler.

Bu ajans Tula civarındaki durumu gözden geçirerek, bu şehrin cenup doğusunda, «V» kasabasının zaptı için şiddetli muharebeler olduğunu, Almanların büyük yolu kesmeğe teşebbüs ettiklerini belirtmektedir.

Nefsi Tula şehri, Alman topçusunun şiddetli bombardımanına maruzdur ve Sovyet birlikleri kuvvetli bir mukabil taarruzda bulunmaktadırlar.

2 Alman alayı imha edildi

Moskova 25 (A.A.) — Resnâ Sovyet ajansına göre, topyekûn 3.000 kişilik iki Alman piyade alayı, Leningrad cephesinin bir kesiminde, Sovyet kuvvetleri tarafından tamamen imha edilmiştir.

Ürdün parlamentosu açıldı

Amman 25 (A.A.) — Emir Abdullah parlamentosunun açılması mü-nasebetile şu beyanatta bulunmuştur: Hükümet, ölü kral Hüseyin'in izleri üzerinde yürümekte ve Arapların birleşmesine çalışmaktadır.

Hedef edindiğimiz milli gayelere erişmek imkânı hakkında nikbin bulunuyorum. Britanya Başvekili ve Hariye Nazir, Arap milletleri arasında bir federasyon vücutu getirilmesinde taraftar olduklarını bildirmişlerdir. Büyük Britanya bize yaptıklarından dolayı teşekkür için kelime bulamıyorum.

Emir, Ürdün'ün bu harp esnasında Büyük Britanya dost kalacağını ve daima onunla uygun olarak hareket edeceğini ilâve etmiştir.

Çok şiddetli bir zelzele

Londra 25 (A.A.) — Saat 17.08 de West Bronwich zelzele yazıcı âleti şiddetli bir yer sarsıntısı kaydedilmiştir. İbrenin hareketleri o kadar şiddetli idi ki kaydedici cihaz bozulmuştur. West Bronwich zelzele kayıt memuru bu sarsıntıların şimdiki kadar kaydedildiği zelzelerin en büyüğü olduğunu söylemiş ve bu şiddette hiçbir zelzele görmedim, demiştir.

İki Kanada Korveti bir denizaltı batırdı

Ottawa 25 (A.A.) — Kanada Bahriye Nezareti bildiriyor: İki Kanada Korveti atlas denizi şimalinde bir denizaltı gemisini batırmışlardır. Denizaltının 47 mürettebatı Korvetler tarafından kurtarılmıştır.

Fransa hava nazırı Cezair'de

Cezair 25 (A.A.) — Vichy hükümetinin Hava Nazırı general Bergert, dün Cezair civarında Blida hava meydanına inişti. Nazir, Fransanın Afrika şimal kuvvetleri başkumandanı general Juin ile görüştüktan sonra Rabat'a dönmüş ve akşam üzeri oraya yasal olmuştur.

İsviçre'de etsiz günler üçe çıkarıldı

Berne 25 (A.A.) — Şimdiye kadar İsviçre'de yalnız çarşamba ve cuma günleri et verilmiyordu. Bundan sonra pazartesi, çarşamba ve cuma günleri olmak üzere haftada üç gün et yenilmeyecektir.

Londra 25 (A.A.) — İngiltere Hava ve İç emniyetle Nezaretlerinin tali sabbah tebliği: Dün gece düşman tayyareleri İngiltere üzerinde pek az faaliyet göstermiştir. İngiltere doğusunda atılan bombalar, hususî evlere zarar vermiş ve bazı kimseleri yaralamıştır. Bir düşman tayyaresi tahrip edilmiştir.

bilhassa Amerikalıları alkadarak etmektedir. Çünkü gayerinden biri de İspanya, Şimali Afrika ve Dakar üzerinde kontrol tesis etmektedir. Bu hat-tın, İngiltere üssünden sonra Amerikayı doğrudan doğruya tehdid edecek olan bir üs olarak kullanılması ihtimali vardır.

KUÇUK HABERLER

★ Vali ve Belediye reisi Dr. Lütfi Kırdar Dün Belediye Fen işleri müdürü B. Nuri ile birlikte şehirden inşa edilen yeni yolları tekkik etmiştir.

★ Bir gazinoda sarhoşluk yüzünden kavga ederek Cemal adında birini kolundan ve Nall adında birini de yüzünden ustura ile yaralayan Hamparsum, dün asliye altıncı ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. Hamparsumun bu iki kişiyi yaraladığı ve yaraların izi bırakacak derecede derin olduğu sabit olduğundan, Hamparsumun yirmi üç ay on gün müddetle hapsine ve yaralıları altı yüz lira tazminat ödemesine karar verilmiş, kendisi tevkif edilerek Tevkifhaneye gönderilmiştir.

★ Kadıköyünde vatman Ahmedin idaresindeki tramvay Söğütöğüşme-den geçenler Hüseyin adında birine çarparak ağır yaralamıştır. Hüseyin nümine hastanesine kaldırılmışsa da biraz sonra ölmüştür. Kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

★ Soför İsmailin idaresindeki otomobil Erenköyünde Kadıköyüne gelirken yolda hırdi olmaktadır olan Hasan adında birine çarpmış, ağır yaralamıştır. O sırada dokuz tane hırdi de otomobil altında ezilmiştir. Yaralı Hasan hastaneye kaldırılmış, sofor İsmail yakalanıp tahkikata başlanmıştır.

★ Eminönü Halkevinden: Bu hafta Evimizde yapılacak faaliyete ait program aşağıya çıkarılmıştır. Bu toplantıların giriş kartlarının Evimiz bürosundan alınması rica olunur.

27/11/941 perşembe günü saat 20 de:

1 — Halkevi postası,

2 — Konferans (Spor nedir?): Medeni hukuk asistanı Bülend tarafından,

3 — Temsil (Ceza kanunu): Evimiz Temsil şubesi tarafından.

28/11/941 cuma günü saat 20 de:

1 — Halkevi postası,

2 — Konferans (Tiyatro): Şehir Tiyatrosu sanatkarlarından İ. Galip Arcan tarafından,

2 — Temsil (Ceza kanunu): Evimiz Temsil şubesi tarafından,

29/11/941 cumartesi günü saat 11 de:

1 — Halkevi postası,

2 — Konferans (Hayatta muvaffak olmanın yolları): Akşam gazetesi muharrirlerinden İskender Fahreddin Sertelli tarafından,

3 — Temsil (Ceza kanunu): Evimiz Temsil şubesi tarafından.

Sahte pasaportla gelenler

Polonya'nın işgal üzerine İtalya ya kaçarak oradan sahte pasaportla Türkiyeye girmek ve beraber getirdikleri sahte sterlinleri burada sürmeğe kalkışmak suçlarından mazun Polonyalı Musevilerden Alfred Hayim ve Adolf ile diğer dokuz arkadaşlarının muhakemelerine dün ikinci aşırıceza mahkemesinde bakılmıştır.

Müddeiumumi İddianamesini okuyarak, bunlardan onuzunun sahte pasaportla Türkiyeye gelmek ve sahte İngiliz lirası sürmek suçlarından cezalandırılmalarını, Adolfun suçu sabit görülmediğinden beraatini istemiştir. Mazmunların müdafaaalarını hazırlamaları için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Esrarlı bir ölüm

Beylerbeyi civarında bir yalıda yalnız başına oturan Yorgi adında zengin bir adam, bir müddet evvel odasında koltukta oturmuş vaziyette ölü olarak bulunmuş, cesed tefessül ettiği cihetle morgda yapılan otopsi neticesinde de Yorginin ölümünün sebebi tesbit edilememiştir.

Üsküdar müddeiumumiliği tarafından yapılan tahkikatta, Yorginin ölümünün bir cinayet eseri olduğunu göstererek bazı deliller meydana çıkmıştır. Evde esya sandıklarının karıştırılması ve zengin olduğu söylenilen Yorginin üzerinde ve evinde hiç para bulunamaması da cinayet ihtimallerini kuvvetlendirmektedir. Bu esrarlı ölüm vakasının bugünlerde aydınlanması kuvvetle muhtemeldir.

Mersine çay geldi

Kahve ve Çay İthalat Birliği umumi kâtilbi B. Celâl Mersine gitmiştir. Memleketimize İthal edilecek çaylar, Mersine geldiği için, B. Celâl orada Türkiye'nin her yerine sevkedilecek çayın dağıtılmasını temin edecektir.

İhtikâr suçile yakalananlar

Manifaturacı Mıgırdç yüksek fiatle manufatura eşyası satmaktan, Ali Ekber gaz ihtikârından, İzzid ve Ester diğ kaçuğu ihtikârından, Aanasas ve Atanas makarna ihtikârından, çivi taciri Ligor çivi ihtikârından yakalanarak Adliyyeye verilmişlerdir. Maznunlar asliye ikinci ceza mahkemesinde sorguya çekilmişler ve tevkif edilmişlerdir.

Kalay taciri Cemal elli kilo kalayı, tanzim ettiği fatura bedelinden fazla fiatle satmak suçundan yakalanmış, dün akşam geç vakit müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

Türk Kültür birliğinden:

«Türk kültür birliğinin umumi heyet toplantısı bu ayın 30 una müsadif pazar günü saat 14 de birlik binasında yapılacaktır. Ruzname: İdare heyeti raporu ve yeni idare heyeti seçimi.»

Günlük Borsa

25 İkineleşrin 1941

	E. K.
% 7,5 933 Türk borcu I, II, III, Kupon kesik	23,—
» » 1933 İkramiyeli	19,75
» » 1933 İkramiyeli Ergani	20,95
» » 1934 Sivas-Erzurum I	20,60
» » 1934 Sivas-Erzurum 2-7	20,70
» » 1941 Demiryolu istikrazı	19,87
» » 2 1932 Hazine bonoları	56,25
» » 1935 Hazine bonoları	16,50
» » 1938 Hazine bonoları	26,75
A. Demiryolu tahvil I - II	49,25
A. Demiryolları tahvil III	50,50
A. Demiryolu mümessil senet	45,50
T.C. Merkez bankası	134,—
T. İş bankası nama muharrer	12,20
T. İş bankası (hamile alt)	12,70
T. İş bankası mümessil his.	145,—
A. Demiryolları şirketi (% 60)	26,—
A. Demiryolları şirketi (% 100)	48,—
Eskihisar çimento	10,30
Kredi Fonsiye 1903	108,—
» » 1911	103,—
» » Amortli	58,50
» » Kupon	1,15
Türk altın	26,20
Külçe altın bir grami	3,65
Osmanlı bankası (banknot)	2,95
Londra üzerine 1 sterlin	5,20
Nevyork üzerine 100 dolar	129,0325
Madrid üzerine 100 pezeta	12,84
Stokholm üzerine 100 kuron	30,75

YENİ NESRİYAT:

Radyo konferansları

Matbuat umum müdürlüğü başmüsaviri Bürhan Belegin radyoda verdiği konferanslar «Radyo konferansları» namı altında neşredilmektedir. Bu eserin 14 üncü kitabı çıkmıştır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Yanan Yapraklar

Değerli şair Badi Nedim Oğdağ tarafından bu isimde 282 sahifelik bir eser neşredilmiştir. Manzum bir piyes olan bu esere şairin muhtelif şiirleri de ilâve edilmiştir. Sayısı 150 kuruştur.

RADYO

Bugünkü Program

12,30 Program, 12,33 Muhayyer makamından şarkılar, 12,45 Ajans haberleri, 13,00 Şarka ve türküler, 13,30 Karışık program Pl.

18,03 Dans orkestrası, 18,25 Konuşma (Dış politika hadiseleri), 18,45 Çocuk klübü, 19,30 Ajans haberleri, 19,55 Dans orkestrası, 20,15 Radyo gazetesi, 20,45 Bir halk türküsü öğreniyoruz, 21,00 Ziraat takvimi, 21,10 Karışık şarkılar, 21,30 Konuşma, 21,45 Riyaset-i Cümhuriyet bandosu, 23,30 Ajans ve para borsası haberleri, 23,45 Cazband Pl.

27 İkineleşrin perşembe sabahı 7,30 Program, 7,33 Hafif program Pl., 7,45 Ajans haberleri, 8,00 Müzik programı Pl., 8,15 Evin saati, 8,30 Müzik programı Pl.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy Şifa Yurdu

Şehir gürlüsünden uzak bir yerde büyük bir park içinde ve çamların ortasında fevkalâde güzel manzaralı çok temiz ve iyi bakımlı, kadın, erkek her türlü hastalara açık hususi hastane. Sinirlerini ve yorgunluğunu dinlendirmek ve nekaat devrini geçirmek isteyenlere mahsus yeğâne müessesesi.

Telefon: 42221

Bolu sulh hukuk hâkimliğinden: Bolunun Elmalık köyünde vaki kavak Pmarı denemke maruf altı dönüm miktârında (150) yüz elli lira kıymetinde doğusu Kovane oğlu Osman batısı Ali Poyraz yul kiblesi Hüseyin oğlu Muharrem ile çevrilî tarlanın mahkemece suyunun izalesine karar verildiğinden hissedarlarile taliplerin 8/12/941 tarihinde müsadif pazartesi günü saat 10 da Bolu sulh hukuk hâkimliği salonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

«AKŞAM» in faydalı neşriyatı

Tarih öğreniyoruz	Kuruş
Ahmed Refik	30
Çocuklara coğrafya	30
Faik Sabri	50
Dor Kipot Cervantes	25
Nereden geliyoruz?	40
Faik Sabri	40
Gülliverin seyahatleri	75
Yer yüzü, Gök yüzü	150
Faik Sabri	150
Bir Türk kızının Amerika yolculuğu	75
Faik Sabri	75
Tevzi yeri:	
«AKŞAM» matbaası	

«AKŞAM» in faydalı neşriyatı

Tarih öğreniyoruz	Kuruş
Ahmed Refik	30
Çocuklara coğrafya	30
Faik Sabri	50
Dor Kipot Cervantes	25
Nereden geliyoruz?	40
Faik Sabri	40
Gülliverin seyahatleri	75
Yer yüzü, Gök yüzü	150
Faik Sabri	150
Bir Türk kızının Amerika yolculuğu	75
Faik Sabri	75
Tevzi yeri:	
«AKŞAM» matbaası	

«AKŞAM» karilerine mahsus yüzde 20 tenzilât kuponu

24.500 LİRAYA SATILIK APARTIMAN — Üç kat dörder oda geniş ferah konforlu geliri 1470 liradır. Maçka karakolu karşısındaki sokaktan girince sağda üçüncü sokak Gül apartımanı No. 6 3 cü daireye müraacaat. — 4

KUÇUK İLANLARI

KUÇUK İLANLAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

BİR GENÇ İŞ ARIYOR — Lise son sınıfta okuyan bir genç öğleden sonra için ticarethane veya müesseselerde münasip bir iş arıyor. İhtiyacı olanların Akşam'da (Talebe) rûmuzuna lütfen bildirmeleri. — 1

DAKTİLO, ESKİ VE YENİ — Harf-lerle okuma yazmayı mükemmel bilir orta tahsilli 30 yaşında askerliğini yapmış Akşamda İ. G. 30 za müraacaat. — 2

ORTA OKUL MEZUNU BAYANIM — Günde on ikiden onbeşe kadar harç olmak üzere kendime muvafik iş vereceklerin İstanbul posta kutusu 34 S. B. e. ye yazılması. — 2

İYİ İNGİLİZCE BİLEN — Ticari muhaberata aşina, ve daktlodan anlayan bir Robert kollej mezunu genç, tahsilliyle münasip bir iş aramaktadır. Akşam gazetesine A.C. rûmuzuna. — 6

MUHASİP İŞ ARIYOR — Almanca oldukça fransızca bilen bonservisli, tecrübeli, faal bir muhasip devamlı iş arıyor. Askerlikle alakası yoktur. Akşamda MNE rûmuzuna. — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

BAYAN DAKTİLO ARANIYOR — Bir müessesenin yazı işlerinde çalışacak eski yazı bilen ve telefonla konuşabilen tahsilli bir Türk bayan arıyor. Akşam gazetesine İlan memuru Nuri'ye «17 - 18» de müraacaat. — 2

APARTIMAN KAPICISI İSTİYORUM — Kapıcılık yapmış apartıman kapıcısı araniyor. Ayasofyada Yerebatan sarayı yanında 15 No. Hâmid Tamer ap. 6. numaraya. — 2

İTRİYAT İŞLERİNDE İHTİSASI — Olan kadın veya erkek bir şahsa ihtiyaç vardır. Pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 9-9.30 Arası Galatada Yoğurtçu hanında 3 No. ya müraacaat. — 2

BİR TAHSİLDAR, BİR TEZGAH-TAR ARANIYOR — Galatada Bankalar caddesi 47 No. da Osman Şakar ve Şerikine salı, cuma günleri saat 6-7 Arası müraacaat. — 2

TİCARİ MÜESSESELERDE — Çalışmış hesabı kuvvetli, fransızca bilen bir memur araniyor. Marpuçular 34 No. ya müraacaat. — 1

BAYAN BERBERİ BİR BAYAN ARANIYOR — Manikür ondüle ve mizamlı bilmiş Beyoğlu Şişhane yolu Lunapark karşısında Özen bayan berberi No. 17 — 2

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK İHAGE FOTOĞRAF — (4,5X6) Tessar. 1: 4,5 objektif (1-250) instantaneli compur sehpa ve cantası ile Ankara caddesi gözlükçü Cemile müraacaat. — 4

SATILIK PİYANO — Güzel bir Alman piyanosu içi demir ve çapraz teller olarak satılmaktadır. Taksim Tarlabası yağhane sokak No. 50 — 1

SATILIK BİR BİNEK ARABASI — Sanat ve meharetlece cevizen imal edilmiş çift beygirli alt takımı tamamen Avrupa'dır. Beşiktaş Şair Nedim caddesi Sinanpaşa Köprü sokak 31 No. kat 3 arpacı İshak karşısında Rahime Yeşil. — 1

KADIKÖYDE ESKİCE HALIS — Blüthner marka büyük kuyruklu bir piyano 300 liraya satılmaktadır. Telefon: 60560 — 1

SATILIK ASTRAKAN MANTO — Halis Buhara Astrakanından yapılmış bir manto satılmaktadır. İstiklâl caddesi Lale sineması karşısında Çığ apartımanı 6 No. da Günün terzihanesine — 1

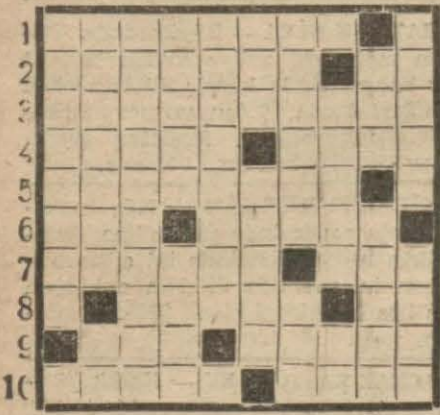
TÜRK VE FRANZIZ — Klavyeli temiz kullanılmış bir yazı makinesi münasip fiatla satın alınacaktır. Müraacaat yeri: Akşamda D.K. — 2

4 — Kiralık - Satılık

3500 LİRAYA — Çarşıkapı civarında 35 lira kirali alışveriş evi satılmaktadır. Ferdi Selek

BULMACAMIZ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:
1 — Karışık.
2 — Havada yuздürmek - Erkek.
3 — Yüze gülcüklük.
4 — Ege bölgesinde bir harabe -
Din ve dünya işlerini karıştırmayan.
5 — Menendi yok.
6 — Tersli sırtak et demektir - Sa-
pıtmiş.
7 — Tersli fasulya yemektir - Ku-
zunun babası.
8 — Yere çakılan iri ağaç çivi -
Tenavül et.
9 — Bir sorgu - Kuzunun anası.
10 — Bir nevi bezelye - Çehrenin
alt ucu.

Geçen bulmacamızın halli
Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:
1 — Gösterilen, 2 — Özürlüleme,
3 — Sümerbank, 4 — Trege, Ep, 5 —
Edremit, 6 — Rib, İcabet, 7 — İlaçta-
rifi, 8 — Len, Binlin, 9 — Ekmek, Eflira,
10 — Ne, Patınaç.

ASKERLİK İŞLERİ

Şehremini Askerlik Şubesi Başkan-

lığından:
1 — Şehremini, Samatya, Karagüm-
rük nahiyelerini ihtiva etmek üzere
teşekkül eden Şehremini Askerlik şubesi
1/12/941 tarihinden itibaren Ak-
sarayda Ordu caddesindeki dairesin-
de faaliyete geçecektir.
2 — 1/12/941 tarihinden itibaren bir-
inci maddede adı geçen nahiyelerin
hudutları dahilinde ikamet eden yerli
bilümmün mükelleflerin askerlik mu-
amelelerinin bu şubece tedvir edile-
ceği.
3 — Birinci maddedeki hudutlar da-
hilinde ikamet eden yedek subay ve
memurlara ait muamelelerin şimdilik
Fatih Askerlik şubesinde yapılacağı.
4 — Şubenin faaliyete geçtiği tarihten
itibaren sube muntakasına nakil
suretilere girecek yedek subay ve me-
murlara ait muamelelerin şubemizce
yapılacağı ilân olunur.

Kış gecelerinde hoş vakit

geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman

serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttir.
Beher cildin fiati 80 kuruş.
6 Cildlik takımı
birden alanlar için
fiati: 4 liradır

Tezvi yeri: AKSAM matbaası

tel: 20681

Yüzde virni iskonto kuponu
Bu kuponu kesip «AKSAM
Matbaası Kitap servisini» ge-
tirtir veya gönderirseniz fiat
üzerinden size yüzde 20 iskon-
to yapılacaktır.

ZAYI — Beykoz askerlik şubesinde
kayıtlı askerlik tezkeremi kaybettim.
Yenisini alacağımın eskisinin hük-
mü yoktur.
321 doğumlu Ali oğlu Kadri Nacar

ÇOCUK HASTALIKLARI
MÜTEHASSISI
Dr. NEVZAD ZİYA
Cağaloğlu Zeki Bey apartmanı
3 üncü kat 8 No.
Her gün 14 den 18 ze kadar

Dr. İHSAN SAMİ
TİFO AŞISI
Tifo ve paratifo hastalıklarına
tutulmamak için tesiri kat'i, mu-
afiyeti pek emin taze aşidir. Her
eczanede bulunur. Kutusu 45 ku-
ruştur.

ZAYI — Eminönü mal müdürlüğün-
den 657 kaza numaralı maas cüzdanı
kayıbolmuştur. Yenisini alacağımın
eskisi-in hükmü yoktur.
Vekili Emine Belir

Doktor
Bahaddin Lütfi
Varnalı
OPERATÖR ÜROLOG

Böbrek, mesane, idrar ve
tenasül yolları hastalıkları
mütehassısı

Beyoğlu, İş Bankası karşı-
sında. Emir Nevruz sokağı,
Panayia apt. No. 2.
Tel. 42203

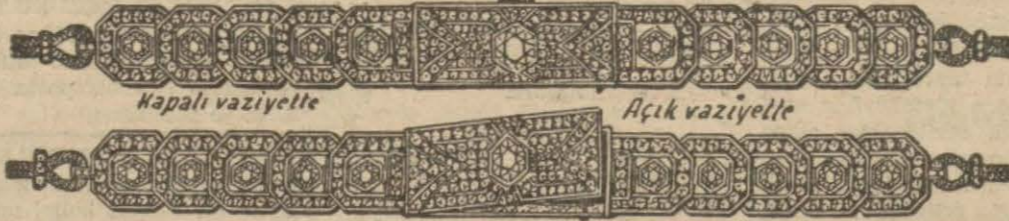
GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma
Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

BİR HAKİKAT!

Sayın müşterilerimizin nazarı dikkatine:

Pırlantan ve emash saat demek, bir kelime ile SINGER SAATI demektir. Çünkü:
Pırlantan ve emash saatlerin bütün hakiki evsafı meşhuru alem olan SINGER saatlerinde toplanmıştır.
Bunun için: Saat alacağımız zaman, tereddütsüz SINGER saati almamızdır. Ve saatin üzerindeki SINGER mar-
kasına, müessesemizin adresine dikkat etmemiz lazımdır.
Modayı takip eden her asrı kadın için kıymetli taşlarla ve nefis işlemesle hakikaten nazarı dikkati celbeden
böyle bir harikulade SINGER saatine sahip olmak âdetâ bir saadettir.

SINGER SAATI hoş gidecek en makbul ve en güzel **Hediyeliktir**

No. 82 - A emash ve 11 pırlantalı 500 lira EMSALLERİ GİBİ 15 SENE GARANTİLİDİR.
Dikkat: Singer saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır. İstanbulda şubemiz yoktur
Adres: SINGER SAAT Mağazaları, İstanbul, Eminönü No. 8

Dr. Handan Saracoğlu

Doğum ve Kadın Hastalıkları
Mütehassısı
Cağaloğlu, Hilâhahmer caddesi
Pınar apartmanı Tel: 20189

Dr. FAİK AKALIN

FİZİK TEDAVİ ENSTİTÜSÜ
Eski ve yeni Romatizma, Kırık,
Siyatik kat'i tedavisi, Diyater-
mi, Masaj, Ziya banyoları. Yüz
masajı en modern elektrik ci-
hazlarıyla yapılır.
Sah günleri 15 — 19 arasında
yoksullara meccanen bakılır
İstiklal caddesi Tünel civarı No.
471 Haset Kütüphanesi üstünde,
Reasürans Apt. No. 1 Tel: 43955

ZAYI — Karagümürük nüfus me-
murluğundan aldığım nüfus tezkeremi
kaybettim. Yenisini alacağımın
eskisinin hükmü yoktur.
327 doğumlu İsa Rubi oğlu Sadet-
tin Orcan

Samatyada Narhkapı caddesi çık-
maz sokak 18 numarada mukim iken
halen ikametgâhi meçhul bulunan ec-
zacı binbaşılığın müteakik Meh-
met Refik vereseşi eşi Hatice (Kendi
namına bilâsale ve kızı Hümmet Sevdâ
Olcaı namına bilvekalâye)
İSTANBUL DÖRDÜNCÜ İCRA ME-
MURLUĞUNDAN: Dosya No. 941/1011

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası
İstanbul şubesi vekili avukat Asım
Sorgon tarafından dâremizin 941/1011
numaralı dosyası ile vaki takip talebin-
de 17/3/937 tarihli bir kat'a senet mu-
cibince 93 liranın 17/3/937 tarihinden
itibaren % 9 faiz % 10 ücreti vekâlet
ve sair takip masraflarının tahsil ist-
tenmiş ve yukarıdaki ikametgâhımıza
gönderilen ödeme emri ikametgâhımız
meçhuliyeti hesabı ile lade olunması
üzerine icra hâkimliğince bir ay mü-
ddetle ilânen tebligat ifasına karar ver-
rilmiştir.

İşbu ilânın neğri tarihinden itiba-
ren bir ay zarfında borcu ve masrafla-
rı ödemeniz borcun tamamına veya
bir kısmına yahut alacağının takibat
icrasına dair bir itirazınız varsa bir ay
içinde bildirmeniz lazımdır. Bildirme-
diğiniz takdirde 74 üncü madde mu-
cibince beyanda bulunmanız beyanda
bulunmanızın hapisle tazyik oluna-
cağınız ve hakikate muhalif beyanda
bulunmanızın hapisle cezalandırılaca-
ğınız borç ödenmez veya itiraz olun-
mazsa cebri icraya devam olacağını
natik ödeme emri makamına kaim ol-
mak üzere ilân olunur. (8245)

Dr. FETHİ
LABORATUVARI
Cerrahpaşa hastanesi bakteri-
yoloğu kan, idrar, balgam,
mevadi gaita tahilleri ve (id-
rar vasıtası ile gebeliğin ilk gün-
lerinde kat'i teşhisi) yapılır.
Beyoğlu: Taksim giderken
Meşelik sokağı Ferah apart-
manı. Tel: 40534

Dr. İHSAN SAMİ
TİFO AŞISI
Tifo ve paratifo hastalıklarına
tutulmamak için tesiri kat'i, mu-
afiyeti pek emin taze aşidir. Her
eczanede bulunur. Kutusu 45 ku-
ruştur.

ZAYI — Eminönü mal müdürlüğün-
den 657 kaza numaralı maas cüzdanı
kayıbolmuştur. Yenisini alacağımın
eskisi-in hükmü yoktur.
Vekili Emine Belir

Doktor
Bahaddin Lütfi
Varnalı
OPERATÖR ÜROLOG

Böbrek, mesane, idrar ve
tenasül yolları hastalıkları
mütehassısı

Beyoğlu, İş Bankası karşı-
sında. Emir Nevruz sokağı,
Panayia apt. No. 2.
Tel. 42203

BAYILANLAR ÇARPINTI VE SİNİR BUHRANI ÇEKENLER
NEVROL CEMAL

DEN 20 DAMLA ALINCA SİNİRLERİ YATISIR. DERHAL FERAHLARLAR.

En son meşhûr a muvafık
BÜTÜN MOBİLYALARINIZI
Çeşitleri en çok olan İstanbul'da Rıza Paşa yokusunda 66 No.
AHMET FEYZİ'nin ASRİ MOBİLYA
Mağazasından alınız.

Bronşitlere KATRAN HAKKI EKREM

Talebenin Tramvay şebeke kartları

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel
İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

Geçen sene üniversite ve yüksek mektep talebelerine verilmiş olan açık
mavi renkli şebeke kartları 1/Kânunuevvel/941 tarihinden itibaren tramvay
arabalarında kabul edilmeyecektir. (10380)

Devlet Deniz Yolları İşletme Umum
Müdürlüğü İlânları

İdaremiz müstahdemleriyle kamarotlarına ait beş yüz takım elbisinin
(kumaş idaremizce verilerek ve telâ, astar, düğme, alâmeti farika ve sair
malzemesi müteahhidi tarafından temin edilerek üzere) dikilmesi kapalı
zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 10/12/941 günü saat on dörtte Tophanede idaremiz malzeme
şubesi binasındaki alım satım komisyonunda yapılacaktır. İstekliler parasız
verilen şartname ve sair evrakı malzeme müdürlüğünden alabilecekleri gibi
harç malzemesi nümünelerini de aynı yerde görebilirler. (10385)

Meyva Amatörlerine

33 yıldanberi iştiğal etmekte olduğumuz ve son partisini harpten
evvel Fransanın Orleans şehrindeki E. Turbat müessesesinden cebet-
tiğimiz ve memleketimizin de mümtaz yerlerinde yetişen seçme nevl-
lerden:

Kayıt (Avrupa - Malatya), Elma (Avrupa - Amasya - Ferik),
Armud (Avrupa - Ankara) Ayva (Avrupa - Karanlıkdere);
Ağaçlarından aşılanmak suretilerle fidanlığımızda teklis edilen 1 ve 2
yaşındaki fidanlarımız, Etiketleri üzerinde olarak, meyvalarının erme
zamanı, nefaset ve cesametleri izah edilerek suretilerle satışa amade ol-
duğunu nâdide ve nefis meyva meraklılarına arz ederiz.
ADRES: AFYON — BEDESTEN ÖMER L. TIRYAKI

NEZLE DİYİP GEÇMEYİNİZ...
Verem, Bronşit, Zatürre, Grip, Nezleden Gelir
GOMENTAL
Nezleden korur ve nezleyi kökünden keser.
Eczanelerden ısrarla GOMENTAL arayınız.

MUKADDER SUMEN
Memleketin tanınmış güzel okuyucusu
AYDA SÖNMEZ
Bayanlar: Şükran, Muallâ, Advıye, Melâhat,
Anjel ve meşhur kemani DEMİR ALİ'nin
idaresinde 17 Kişilik Saz Heyeti ile
her akşam Taksim meydanında Ayazpaşaya giden caddede
Ankara Bakkaliyesi üzerindeki
TAKSİM HALK GAZİNOSUNDA
Seanslarına saat 18 de başlıyorlar

Müzayede ile
SATILIK EV
Pangaltı, Ergenekon caddesinde, Hamam karşısında, dört
katlı, apartmana elverişli. Üç dükkânla bir garajı müste-
mil senede 2000 lira varidatlı 287 No. 11 ev 28/11/941 cuma
günü saat 14 de Beyoğlunda Sulh mahkemesinde satılacak-
tır.

Müzayede ile
SATILIK EV
Pangaltı, Ergenekon caddesinde, Hamam karşısında, dört
katlı, apartmana elverişli. Üç dükkânla bir garajı müste-
mil senede 2000 lira varidatlı 287 No. 11 ev 28/11/941 cuma
günü saat 14 de Beyoğlunda Sulh mahkemesinde satılacak-
tır.

Müzayede ile
SATILIK EV
Pangaltı, Ergenekon caddesinde, Hamam karşısında, dört
katlı, apartmana elverişli. Üç dükkânla bir garajı müste-
mil senede 2000 lira varidatlı 287 No. 11 ev 28/11/941 cuma
günü saat 14 de Beyoğlunda Sulh mahkemesinde satılacak-
tır.

REKOR!...

Zeytinyağlarının halisiyetinin aksini isbat edene

— 1000 — Lira ikramiye verilir

Adrese dikkat: İstanbul Tütün Cümriük Kemertli sokak 21 No.
Tel: 24197.Bakkallara
KOLA YLIK!..Teminatlı REKÖR zeytinyağlarını Alemdağ tereyağ
tevzi otomobilinden arayınız!..

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Mevcut şartname, nümune ve müfredat listeleri mucibince idare
ihtiyacı için «153» kalem malzeme alınacaktır. Bunlardan «16» kalemi için
son Türk - Alman anlaşmasından idarece kontenjan tefrik ettirilmiş olup
diğerleri serbes kısımda tedarik olunacaktır.
II — Şartname, nümune ve listeler her gün Kabaşta levazım şubemize
den alınabilir.
III — Fob-Sif fiyatlarını ayrı ayrı göstermek üzere her cins malzeme
için vaki olacak kat'i tekliflerin 15/XII/941 gününe kadar İnhisarlar umum
müdürlüğüne yapılmış olması lazımdır.
IV — Bu malzeme için Almanyadan gayri memlekelerden dahi teklif
yapılabileceği ilân olunur. (10261)

Çuval yapıcılığı eksiltme ilânı
Toprak mahsulleri ofisi umum
müdürlüğünden:

1 — Bezi teşekkül tarafından verilerek üzere beş yüz bin ilâ bir milyon
reddesinde, jüt, kendir yeme pamuk ipliğine un ve misketçüvalı yapı-
lacaklardır.
2 — Bir hafta zarfında imal edilecek miktar yirmi bindir.
3 — Taliplerin eksiltme gün ve saatinden evvel şimdide kadar çuvaler-
likla meşgul olduklarına ve bu işi yapacak kabiliyet ve teşkilâtla malik bu-
lunduklarına dair Ticaret ve Sanayi odalarından vesika almaları, muvakkat
teminat olarak beş bin Türk lirasını Ofis veznesine teslim ile makbuz al-
maları veya bu miktarı mektupları devletçe kabul edilmiş bir milli banka-
nın muvakkat teminat mektubule temin etmeleri ve eksiltme günü imal etkil-
leri bir çuvali nümune olarak getirmeleri ve bu günden itibaren Toprak mah-
sulleri ofisinin Ankara da umum müdürlük mübaya komisyonunda ve İstan-
bulda Sirkeci Liman handa İstanbul şubesi müdüriyetinde her istiyene verile-
mek üzere hazırlanmış bulunan şartnameye göre hareket etmeleri lazımdır.
4 — Eksiltme ikinci maddede zikri geçen şartnamede yazılı olduğu tar-
da, kapalı zarf usulü ile icra edilecektir.
5 — Teklif mektupları 3/12/941 tarihine rastlayan çarşamba günü saat
15 e kadar Ankara da umum müdürlük mübaya komisyonuna, İstanbulda
İstanbul şubesi müdürlüğüne makbuz mukabilinde teslim edilmiş olmalıdır.
Teklif mektupları mezkûr gün ve saatten evvel bildirilen makamlarda bulu-
naçak tarzda adeli taahhütü mektupla da gönderilebilir.
6 — Talipler tekliflerini mühürlü bir zarf içine koyacaklar, zarfın üze-
rine isim ve adreslerini yazacaklar, bu mühürlü zarfı, muvakkat teminata
ait makbuz veya banka mektubu ve 2 nci maddede yazılı vesika ile birlikte
başka bir zarfa vaz ve bu zarfı da temhir edecekler, zarfın üzerine yazıl-
maz teklif mektubunun çuval imâl işine ait olduğunu işaret edileceklerdir.
Teklif mektuplarına, şartnamenin tamamen okunup kabul edildiği yazılmakla
beraber, imalatın jüt, kendir veya pamuk ipliğine yapılacağına göre teklif
olunan fiatın hem yazı ve hem rakamla açık olarak derci lazımdır. Mekt-
uplarda hâk ve silinti olmayacaktır.
7 — İhale Umum müdürlüğe yapılacak ve teklif mektuplarının açılma-
sı için kararlaştırılan günden itibaren nihayet on gün içinde teklifi kabul
edilene keyfiyet adeli taahhütü bir mektupla tebliğ olunacaktır. Umum
müdürlük ihaleyi yapıp yapmamakta tamamen serbesttir. Teklif sahipleri
ihale için muayyen müddet zarfında tekliflerinden dönmemezler. (10251)

Belediye Sular idaresinden

Terkos fabrikasındaki makinelerden birinde âni olarak baş gösteren
ve âzami istical ile izalesine çalışılan bir ârızanın tamiri zarureti doayısıyla
şehre bir müddet noksan su vermek mecburiyeti hasıl olmuştur. Sıkıntıyı
elden geldiği kadar tahfif maksadile gereken bütün tertibat alınmaktadır.
Bunun için şimdilik geceleri saat 20 den sabah saat 6 ya kadar suları kes-
mek mecburiyeti olduğu muhaheret halkımıza ilân olunur. (10331)

İstanbul Merkez Jandarma Bölük

Komutanlığından:

EKSİLTME İLÂNİ

7/12/941 tarih pazartesi günü saat 14.30 da Vilâyet jandarma komutanlı-
ğında teşekkül eden eksiltme komisyonu odasında «1070,98» lira keşif bedelli
İstanbul jandarma merkez bölük komutanlığı banyo dairesi yapılması işi açık
eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındır işleri genel hususî ve fenni şartnameleri,
proje keşif hülasası ile buna müteferri diğer evrak her gün vilâyet jandarma
alay komutanlığı dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat «81» liradır.
İsteklilerin en az bir taahhütte «1000» liralık bu işe benzer iş yaptığını
dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine mü-
racaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç «3» gün evvel alımyeti ehliyet
ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikaları ile gelmeleri. (10218)

Siyasal Bilgiler Okulu Müdürlüğünden:

Müessesemize 35 lira aslı maaşla iktisadi ve mali ilimler, sosyoloji ve
âmme hukuku branşları için 3 asistan alınacaktır.
İmtihan tarih ve şartları okul idaresinden öğrenilebilir. Talip olanların
28/ikinciteşrin/ cuma gününe kadar bir istida ile müdürlüğümüze mura-
caat etmeleri lazımdır. (8568) (10116)

Üniversite Rektörlüğünden:

Fen fakültesinde tecrübi fizik, matematik, jeoloji, tıp fakültesinde haya-
ti kimya, edebiyat fakültesinde felsefe, Türkiye tarihi ve iktisat fakültesinde
maliye doçentlikleri açılır. Namzetlerin 22/1/942 perşembe günü yabancı
dil imtihanı ve 5/2/942 perşembe günü esas imtihanları yapılacaktır. İstek-
lilerin sıhhat raporu, 5 fotoğraf nüfus tezkeresi sureti ve ilmi hüviyetini gös-
teren işleri ile «işler tedris işleli kaleminden istenecektir.» 15/1/942 tari-
hine kadar rektörlüğe muraacaatları. (10352)

İstanbul Defterdarlığından:

Manifotra ithalat Türk Anonim şirketi, «500» bin lira sermayesini tem-
sil etmek üzere çıkardığı beheri 20 lira kıymetinde «1» numaradan «25000»
numaraya kadar «25000» adet hisse senedinin «5500» lira damga resmini
17/4/941 tarihli ve 369858/7211 sayılı makbuz mukabilinde defterdarlık vez-
nesine yatırmıştır.

Keyfiyet, damga resmi kanununun 39 uncu maddesi hükmüne tevfiқан
ilân olunur. (10379)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

İstanbul ve Kadıköy Vakıflar idaresinde açık (15) lira maaşlı memur-
yetler için 5/12/941 cuma günü saat 14 de tahriri müsabaka imtihan yapı-
lacaktır.

İsteklilerin en az orta mektepten mezun ve memurin kanununda ara-
nılan vasıflar halz olmaları ve daire doktorluğuna yapılacak muayenele-
rinde sıhhi arızaları bulunmamaları lazımdır.

Zabitan alınacak hüsnühal kâğıdile mahkûmiyet sabıkası bulunma-
dığna dair müddelimumillikten musaddak vesika imtihanında muvaffak olan-
lardan aranılacaktır. İstekliler 4/12/941 akşamına kadar aşağıda yazılı vesika-
ları dilekçelerine bağlayarak Çemberlitaşa Vakıflar Başmüdürlüğüne mü-
racaatları.

1 — Mektup şehadetnamesi veya tasdikli sureti
2 — Nüfus cüzdanı veya tasdikli sureti
3 — 6X9 ebadında dört fotoğraf
4 — Evvelce başka bir yerde çalışmış olanların ayrılma sebeplerini gös-
terir vesika. (10336)